Milliyet
ÇOCUK
5 Mart 1979 • Sayı 10 • 10 lira

Her hafta ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

GÖLLER KRALİÇESİ

BİR ÇİZGİ-ROMANIN TAMAMI

KAPTAN VE
ÇOCUKLARI
JOE MUSIAL

HIMM! BU SAKALLARLA İKİNİZ DE HİPİLERE BENZİYORSUNUZ...
SAHİ Mİ?
?
GR-R

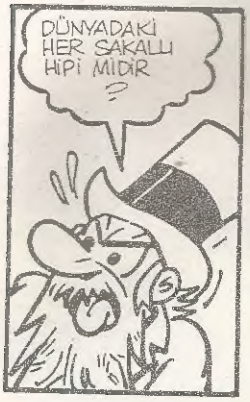
DÜNYADAKİ HER SAKALLI HİPİ MİDİR?

DOĞRU! ONLARA HİPİ DİYEMEZSİNİZ BAYAN... ANLADINIZ MI?
ÖYLE Mİ..
TABİİ YA...

HİPİLER BARIŞSEVERDİR, ÇİÇEKLERİ ÇOK SEVERLER.
BAZILARI GİBİ SERTLİKTEN HİÇ HOŞLANMAZLAR..

GÖRDÜNÜZ MÜ?

BİZİM HİPİ ARKADAŞLARIMIZ SİZİ HİÇ SEVMEYECEKLER
SANKİ UMURUMUZ DAYDI!

BİZİ İZLEYİN ARKADAŞLAR

BURADAN GELİN.. BAKIN SİZİ KİMLERLE TANIŞTIRACAĞIM...
Z
Z

HAH, ORASI ÇOK İYİ RAHATINIZA BAKIN!
ALTINIZA YASTIK DA KOYDUK!
AMAN SIRTIM!
YANDIM!
10-29
MUSIAL

PUF-PUF

BİZDEN SİZE

DERGİMİZ, geçen sayılarımızda belirttiğimiz gibi, 80 bine ulaşan baskısıyla, Avrupa'nın en çok satan çocuk dergilerinden biri, sevgili okurlar... Bunu sizin ilginize borçluyuz. Baştan beri hep söylüyoruz: Bize siz yol gösteriyorsunuz... Mektuplarınızdan, eleştirilerinizden, görüşlerinizden her zaman yararlanıyoruz. Hepinize bir kere daha teşekkür ederiz.

TELE YUNUS, iki haftalık bir ayrılıktan sonra yine aramızda. Bu sayıda, onun "Küçük Ev" dizisinin kahramanlarıyla yaşadığı serüveni okuyacaksınız. Yunus, Ingalls ailesini zaten tanıyor. Şimdi Ingalls ailesi de onu tanıyacak. Sevimli Yunus'umuz, Türkiye'den kalkıp Laura'nın sınıfına gidiyor. Sınıfta, sevdiği kimselerin yanısıra, sevmediği biri de var: Nellie... Bakalım, bu sayıda neler olacak? 10. ve 11. sayfalarımızda okuyabilirsiniz... Bu arada, bir şey belirtelim: Tele Yunus'un TV soruşturmasına

bir çok yanıt geldi... Şimdi onları değerlendiriyoruz. Kitap kazanan okurlarımızın adlarını kısa bir süre sonra açıklayacağız.

DEĞERLENDİRMESİ süren bir yarışmamız da, "Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirisi İlkeleri"yle ilgili öykü yarışması... Seçiciler Kurulu, bütün öyküleri teker teker okuyor. Bu yüzden, sonuçların açıklanması, iki-üç hafta daha sürecek...

GELECEK sayımızda, 1979'un yeni cildine başlıyoruz. Her zamanki gibi yeni dizilerle... Bu dizilerin neler olduklarını 58. sayfamızda görebilirsiniz.

SİZLERE geçen sayıda bir İtalyan dergisini, "Corriere dei Piccoli"yi tanıtmıştık. Bu hafta da Avrupa çocuk dergilerini tanıtmayı sürdürüyoruz. 52. sayfamızda bir Hollanda dergisini, "Samsam"ı tanıyacaksınız. 53.sayfamızda da, bu dergiden alınmış bir sayfayı bulacaksınız. "Samsam"da bir Türk sanatçısının, Yıldız Cıbıroğlu'nun resimleri de yayımlanmış. Aşağıda bu Nasrettin Hoca resimlerinden birini yayımlıyoruz. Belki anımsayacaksınız: Yıldız Cıbıroğlu, "Milliyet Çocuk Dergisi" için de Evliya Çelebi'nin serüvenlerini çizgi-roman olarak hazırlamıştı... Hepinize güzel günler, başarılı çalışmalar dileriz, sevgili okurlarımız...

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları 4
Eski Evin Şenliği 8
Kirpi Çocuk 9
Tele Yunus 10
Test 12
Sözcükler Arasında 14
Tarihte Bu Hafta 15
Pıtırcık'ın Serüvenleri 16
Mehmet'in Çevresi 18
Göller Kraliçesi 19
Karakışın Beyaz Örtüsü 51
Avrupa Çocuk Dergileri 52
Zebralar 54
Pul Köşesi 55
Bizim Ali 56
TV—Sinema 57
Red Kit 59
Bilmece — Bulmaca 62
Yanıtlar 64
Mektup Arkadaşı 64
Okurdan Okura 65
Hayvanlar Ansiklopedisi 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

1979 / Sayı 10
5 Mart 1979

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
ERCÜMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü:
ABDİ İPEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen:
EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış Milliyet Ofset Tesislerinde basılmıştır.
Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Cağaloğlu, İstanbul
Abone koşulları: 1 yıl: 338 TL — 6 ay: 169 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir.
Uçakla: 1 yıl — 481 TL — 6 ay: 240.50 TL
Kıbrıs için satış fiatı: 12.50 TL.

OKURUN SESİ

● Sayın Milliyet Gazetesi yazarı, herkesin sevgisini kazanmış büyüğümüz, ABDİ İPEKÇİ amcamızın ölümünden dolayı duymuş olduğumuz üzüntüyü belli etmek için ailesine, Milliyet yazarlarına ve arkadaşlarına baş sağlığı diliyoruz.

AYSEL VE NURSEL MAVİOĞLU

● İpekçi amcamızın ölümüne çok üzüldük. Katilinin hemen bulunmasını diliyoruz. Başta Milliyet Gazetesi olmak üzere tüm basın mensuplarına baş sağlığı dileriz.

MUSTAFA — EKREM TEKDEN, ARİF UYAR
(Kayseri)

● Sayın Milliyet Çocuk Dergisi elemanları... Sizlere önce başınız sağ olsun derim. Acınızı sizinle birlikte, ailem ve ben de paylaştım. Bu olayı yapanlarda kalp yoktu anlaşılan...

SEMRA ÜNLÜ (İstanbul)

● Dergimizin Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin ölümüne çok üzüldüm. Bütün Milliyet Çocuk Dergisi mensuplarına baş sağlığı dilerim.

YALÇIN NARİNOĞLU (Ankara)

● Abdi İpekçi amcanın ölümüne biz küçükler inanın en az sizler kadar üzüldük. Söz ve düşünce özgürlüğüne indirilen bu darbeyi kınıyoruz...

KEREM —KORAY KAYITMAZ (İstanbul)

UZAY ÇOCUKLARI
KORKU GEZEGENİ

MISTIK

İŞTE SAYIN YOLCULAR SAPA-SAĞLAM YERE İNDİK... İSTEYEN BU KÜÇÜK ADADA KALIR. İSTEYEN, YOLUN BUNDAN SONRASINI YÜRÜYEREK GİDER...

HOŞCA KALIN SAYIN YOLCULAR. BALONUM BENİ GÖTÜRÜYOR...

ŞU GÖRKEMLİ YAPILAR... ANLADIM ÖTEKİ ÜLKEYE GELMİŞİZ.. UÇAK BİRAZ DAHA DAYANABİLSEYDİ ONLAR DA YERE BURADA İNECEKLERDİ.

GERÇEKTEN DE ÇOK GÖRKEMLİ BİR YER BURASI...

AAA... GÖRKEMLİ GÖRÜNEN YALNIZCA DIŞ YÜZÜYMÜŞ ÖTEKİ ÜLKENİN... DIŞ YÜZÜ İLE İÇ YÜZÜ ÇOK ZIT...

DEMEK BURASI DA YIKIK BİR ÜLKE... AŞAĞIDA BİR TOPLULUK VAR.. YEL ORAYA SÜRÜKLÜYOR BENİ...

AAA! MANTAR! BİZİM MANTAR BU.. ANNEM BABAM KARDEŞİM, TÜM AİLEMİZ BURADA!...

HAH, HAH, HAY! İŞTE UZAY ÇOCUĞU DA GELDİ!

SEN BURADASIN! AMA BURASI ÖTEKİ ÜLKE DEĞİL Mİ? NE ARIYORSUN BURADA?...

TÜM KORKU GEZEGENİNİN VE BU GEZEGENDEKİ İKİ ÜLKENİN YÖNETİCİSİYİM BEN.

BUGÜN SİZLERE MANTAR ZİYAFETİ ÇEKECEĞİM... HAYDİ HERKES BUYURSUN!

AMA BEN YEMEKLİK MANTAR DEĞİLİM Kİ...

NE İSTİYORSUNUZ BİR GARİP UZAY ARACINDAN? ANNE! ANNECİĞİM! KORKUYORUM...

MANTAR, YAVRUM. BEN ANNENİM.. KORKMA YAVRUM..

DÜŞ GÖRÜYORSUN.. KORKULU BİR DÜŞ GÖRÜYORSUN. UYAN ARTIK!

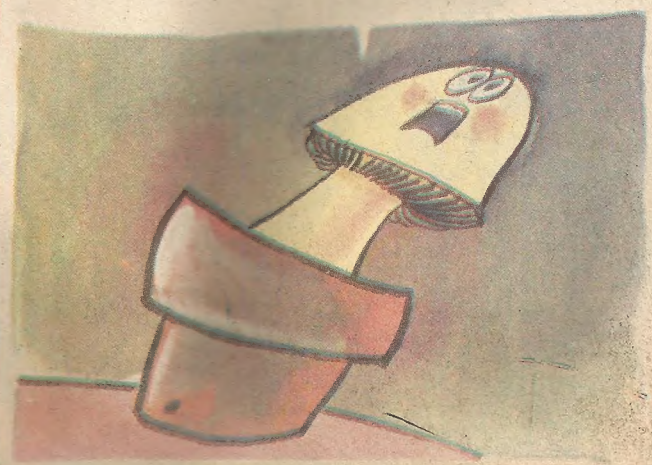

DÜŞ GÖRÜYORUM HA? OH UYANMALIYIM.. BU DÜŞTEN HEMEN UYANMALIYIM..

UYANACAĞIM. YENİDEN GÜNEŞLER GÖRECEĞİM ÇEVREMDE.. UYANACAĞIM...

İSTEMİYORUM SENİ GÜNEŞSİZ GEZEGEN! İSTEMİYORUM!...

OH! ÇEVREM AYDINLANIYOR. UYUYOR MUYDUM UYANIKMIYDIM KESTİREMİYORUM... OH! KORKU GEZEGENİ KAYBOLDU!

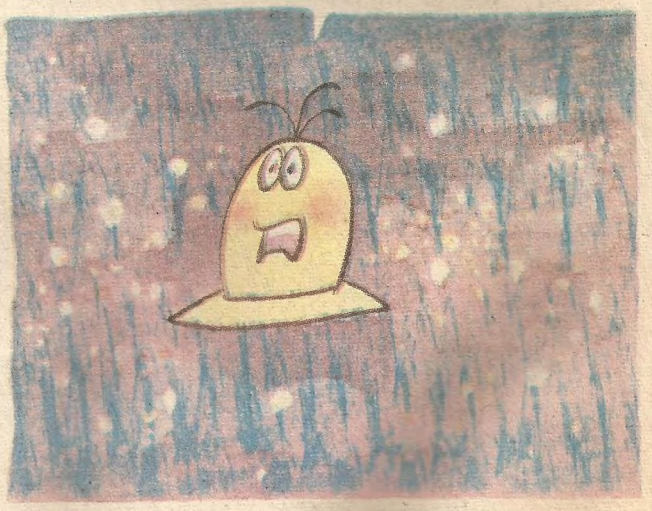

AA! NEREDEYİM BEN? MANTARIN İÇİNDEYİM!

OH! KORKULU BİR DÜŞ GÖRDÜK HEPİMİZ!

BABA NE OLDU BANA?

YALNIZ SANA DEĞİL.. HEPİMİZE BİR ŞEYLER OLDU. MANTARIN KORKUSU HEPİMİZİ ETKİLEDİ.. BU YÜZDEN KÖTÜ DÜŞLER GÖRDÜK..

HEY MANTAR NASILSIN ?..

İYİYİM BABA.. ÇOK İYİYİM !

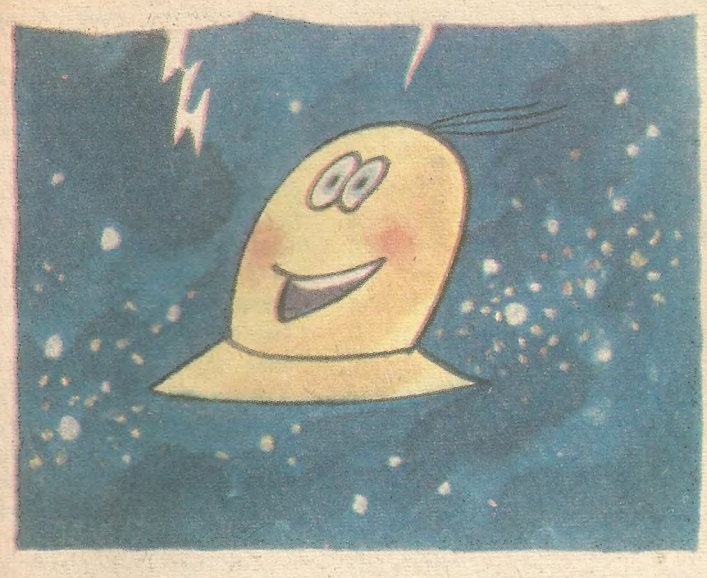

MANTAR NE DE OLSA KÜÇÜCÜK ÇOCUK.. BAZI YANLIŞLIKLAR YAPABİLİR...

BUNDAN SONRA HİÇ BİR ŞEYDEN KORKMA MANTAR. SEN UZAYIN EN GÜÇLÜ EN SAĞLAM TAŞIMA ARACISIN.. CANLI BİR TAŞIMA ARACISIN SEN..

BİLİYORUM ANNE.. ŞİMDİ KORKUNUN DA NE KÖTÜ BİR DUYGU OLDUĞUNU EN GÜÇLÜLERİ BİLE NASIL ACINACAK YARATIKLAR DURUMUNA DÜŞÜRDÜĞÜNÜ ÖĞRENDİM...

EVET MANTAR İYİLER DE CESUR OLMALI !

BENCE İYİLER KÖTÜLERDEN DAHA CESUR OLMALI... KÖTÜLER CESUR DEĞİL, HAİNDİRLER.. SALDIRGANLIKLARI KORKULARINDAN ONLARIN...

EY SİZ MAKİNA İNSANLAR NASIL OLDU DA ETKİLENDİNİZ MANTARIN KORKUSUNDAN ?...

BABA BİZ BİR ÇOK DOĞAL İNSANLAR DAN DAHA DUYGULUYUZ !

HAYDİ MANTAR GEZEGENİMİZİ BUL ARTIK !

ARIYORUM BABA. ARIYORUM AMA, SAYISIZ GÜNEŞLERDEN HANGİSİ BİZİMKİ KESTİREMİYORUM...

SON

ÖYKÜ

ABBAS CILGA

ESKİ EVİN ŞENLİĞİ

BİZİM buralarda çokca kedi var. Siyah tüylüsü, sarı tüylüsü, alacalısı... Büyüğü, küçüğü... Çokca işte! Tümünü anlatmak mı? Olanaksız.

Aralarımda biri var ki beni çok düşündürmüştür. Uzun kuyruklu, uzun tüylü, iri iri gözlü, dik kulaklı bir kedi. Arkadaşlar ona "Tilki Kedi" diyorlar.

Bence Tilki Kedi, tanıdığım kedilerin en güzeli, en görkemlisidir.

Bizim mahallenin çocukları böylesine güzel, böylesine görkemli kediye karşı acımasız davranıyorlar. Başka mahalledekiler de böyle midir? Güzel bir kedi görünce onu taşa mı tutarlar?

Tilki Kedi'yi kim ilk görmüşse bağırmadan edemez:

– Heeey çocuklar! Tilki Kedi'ye bakın, Tilki Kedi'ye!

Gösterileni gören yere eğilir. Ona fırlatılacak bir şeyler arama çabasına düşer. Buldukları çoğunlukla taşlardır. Olanca acımasızlıklarıyla fırlatırlar yerden bulduklarını.

Zavallı Tilki Kedi de bacaklarında toplar tüm gücünü. Boş arsaları hızla geçer. Bahçe duvarlarından atlar. Gözden yiter gider. Böylece kurtulur taş yağmurundan.

Bizim arkadaşlar, öbür kedileri pek rahatsız etmiyorlar. Çöp varillerinden yiyecek arama uğraşısı veren kedileri taşlamıyorlar. Onları birbirlerine gösterip taş yağmuruna tutmuyorlar. Peki Tilki Kedi'ye gelince davranışları niçin değişiyor? Bunu anlamıyorum. Kendilerine soruyorum. Onlar da nedenini bilip yanıtlayamıyorlar. Ancak gülüp geçiyorlar.

Bu taş yağmuru kedicik beni çokca düşündürüyor.

Acaba bizimkilerden kurtulunca nerelere gidiyordu? Gittiği yerlerde de onu taş yağmuruna tutuyorlar mıydı? Tüm yaşamı yaramaz çocuklardan kaçmakla mı geçiyordu? Nasıl doyunuyor, yaşamını nasıl sürdürüyordu? Bir evi, sahipleri var mıydı? Sahipleri, kedilerinin taşlandığını görseler öfkelenirler miydi? Ah keşke görseler, keşke öfkelenselerdi...

Bizim evin iki ev ötesinde eski bir ev var. Duvarlarının dışı tahtalarla kaplanmış. Tahtalar siyahlaşmış. Pencereleri geniş geniş. Bu pencerelerin çoğunun camı kırık. Kiremitleri yuvarlak. Hem de yosun bağlamış. Bilip tanıdığımız evlere, hele apartmanlara hiç benzemeyen üç katlı bir yapıdır bu eski ev.

Benim "Eski Ev" dediğime, büyükler "Paşa Konağı" diyorlar.

Paşa Konağı'nda kimsecikler oturduğu yok. Siyahlaşmış tahtaları, kırılmış camları, yosun tutmuş kiremitleriyle üzüntülü, düşünceli bir görünüm içindedir o. İnsansız kalmışlığa, insanların kendisini bırakmışlığına üzüntü duyup herkese küsmüş gibidir. Belki böyle değildir de bana öyle geliyordur onu insansız, bakımsız gördükçe.

Geçenlerde Sami sapanıyla nişan aldı camlarından birine. Öyle bir garip gürültüyle parçalandı ki cam Paşa Konağı ağladı sandım.

Camın parçalanırken çıkardığı sesi birçoklarının yaşlı amca da duymuş olmalı evinde. Balkona çıktı. Tümünüze birden sordu:

– Ne oldu ülen?

Yanıt verenimiz olmadı. Birbirimize bakıştık. Gülümsüyordu baktığımız.

Balkondaki amca konuştu:

– Cam kırdınız öyle değil mi? Ah sizi, ahl Ah sizi kaynar kazanların içine atsınlar e mi? Defolun ülen, defolun! İnersem kararım kemiklerinizi.

Kaçıştık. İnseydi bizim hiç birimizi yakalayamazdı ya, gene de kaçıştık. Bir yaramazlık sonunda kaçmak hoşumuza gidiyordu galiba. Bunu kaçarken herkesin gülüşmesinden, neşeli oluşundan anladım.

Dün arkadaşsızdım. Canım sıkıldı yalnızlıktan. Paşa Konağı'nın bahçesine değin yürüdüm. Orada çocuklardan oynayanlar olurdu çoğu zaman. Fakat kimsecikler yoktu vardığımda.

Paşa Konağı'na baktım. Balkonunun ağaç süslemeciliğinin ne güzel, ne ustalıkla yapılmışlığını görerek şaştım. Bunca zamandır baktığım, gördüğüm bu evin böylesine güzelliklere sahip olduğunu şimdiye değin nasıl olmuştu da anlayamamıştım!

Sami'nin kırdığı cam birinci katın penceresinindi. Pencereye iyice yaklaşınca içeriyi görme olanağı vardı. Ben de yaklaştım. İnsanlar bir evin içi nasıl oluyordu? Bu merakımı gidereyim.

Duvarlar, tavan açık mavi renge boyanmıştı. Tavandaki ağaç süslemeler de ayrıca ilginçti. Geçmiş yıllarda yaşayan insanlar ne de becerikli kişilermiş meğer!

Çokca baktıktan sonra geri çekilmeyi, oradan ayrılmayı düşünüyordum. Birden ona görünmeyeyim mi!

Gördüğümün Tilki Kedi olduğunu anladınız sa-

nırım...

Ben onu gördüm ya, o da beni gördü. Karşı köşedeydi. Beni görünce ayağa kalktı. O zaman anne olduğunu, üç tane yavrusu bulunduğunu da görüp anladım.

Bana öfkeli öfkeli baktı. Kendisini taşlayanlardan biri sanmış olmalı. Oysa ben ona hiç taş atmamıştım. Kedice bilmiyordum. Gene de bilmem. Hangi çocuk kedice bilir?

Kedice bilseydim ona derdim ki:

— Ben seni hiç taşlamadım Tilki Kedi. Adını tilki koyuşlarını bile istemezdim. Kedi kedidir, tilki tilkidir. Sen kedisin. Ne diye sana tilki diyelim?

Öfkeli bakışlarının sonu gelmiyordu. Hep bakıyor, hep bakıyordu.

Evdeki soğutucuyla içindeki ayıklanmış balıkları anımsadım. Hemen koştum eve. Dört tane istavriti bir kâğıt arasına sardığım gibi gene koştum Paşa Konağı'na.

Onun çocuklara kırgın olduğunu bildiğimden, kendimi göstermeden balıkları birer birer içeriye fırlattım.

Tilki Kedi'yle yavrularına yiyecek taşımak bende bir alışkanlık oldu. Onlara her gün uğruyordum. Taşıdığım yiyecekleri pencereden içeriye atıyordum. Çünkü Paşa Konağı'nın giriş kapısı kapalıydı. Girmem olanaksızdı. Eğer bu olanağı bulsaydım onlara su da götürecektim. Susuz nasıl yaşıyorlardı? Bunu düşünüyordum hep.

Bir gün ana kediyi yavrularının çevresine almış olduğu halde oturuyor gördüm. Onlara bir şeyler anlatıyormuş görünümündeydi. Neler anlatıyor [illegible] ki?

[illegible]

"Ben [illegible] larım. İyi birer kedi olmanızı istiyorum.

İyi kedi olmanın ilk koşulu temizliktir. Pis bir kediyi hem kediler, hem de insanlar sevmezler. O zaman hep kenara itilir, yalnız kalırsınız. Yaşamınızı yalnızlık içinde sürdürmek güç bir iştir. Birlikte yaşamanın bize sağladığı kolaylıklar, mutluluklar vardır. Bu mutluluğun başında bir evde bulunmak, insanlarla olmak gelir. İnsanlar yaşamamızı sağlayan olanakları evlerine taşırlar. Biz de o olanaklardan yararlanırız. Fakat biz kedi olarak insandan çok evimizi severiz, evimize bağlanırız.

Düşmanlarınız olacaktır. Düşmanlarınızın başında köpekler gelir. Yaramaz çocuklar gelir. Çocuklar o kadar önemli değil ya, şu köpeklere karşı dikkatli olmalısınız. Kocaman ağızlı, kocaman pençeli, keskin dişlidir onlar.

Köpeklerin keskin dişleri, kocaman pençeleri var diye korkuya kapılmayın. Bizim de çevikliğimiz, patilerimizde saklı beşer çengelimiz var. Ben çok köpeği ağlattım çevikliğimle, çengel tırnaklarımla.

Fareleri de unutmayın. Onlar da düşmanımızdır. Güçlerini çokluklarından alırlar. Tüketici, sömürgen olurlar. Onlarla savaşmalısınız. Savaşmazsanız evinizdeki tüm yiyecekleri çalar çalar götürürler. Sonunda kıtlık, sonunda açlık gelir. Açlık da en korkunç olaydır yaşayanlar için."

Şimdi Tilki Kedi'yle yavruları Paşa Konağı'ndalar. Ben gene onlara uğruyorum. Ana kedi eskiden olduğu gibi ürkek değil bana karşı. Buna seviniyorum.

Sevindiğim bir şey daha var: Paşa Konağı siyahlaşmış duvarları, kırılmış camları, yosunlanmış kiremitleriyle şen bir görünüşe girdi. Eskiden olduğu gibi düşünceli görünmüyor gözüme. Bana öyle geliyor işte.

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

CANIMA DEĞSİN

BAKKALLA bizim evin arası on adım bile değil. Koşarak çıktım. Salih evlerinin kapısında oturmuş bir sopayı yontuyordu. El salladı. Elimdeki deterjan paketini göstererek seslendim:

— Annem bekliyor.

Sopadan kılıç yapıyormuş. Omuzumu salladım. "Bana ne? Sanki bi iş" dedim içimden. Salih sopasıyla sıçradı. Bana doğru kılıç gibi uzatarak bağırdı:

— Çek kılıcını bakalım!

Üstüme geliyordu. Geriledim. Ellerimi yana açtım. "Silahsız insana kılıç çekilmez aslanım" dedim. Onun beni bırakacağı yoktu. Sopasını savurarak, "Çat, çat, çat!" diye sesler çıkarıyordu. İyice sıkışmıştım. Kaçacak yer kalmamıştı. Duvara yaslandım. Salih sırıtıyordu. Böyle sırtınca insanın yakasını kolay bırakmaz. Sopasını bir daha savurdu. Bunalmıştım. Bağırdım:

— Yapma bak! Gözüme gelecek.

Salih dinlemiyordu. Sopası havada, "Vıuuu!" diye ses çıkardı. Başımı eğdim. Doğrulurken bir daha savurdu. Tam omuzuma indi sopa. Artık duramazdım. Kavga kaçınılmaz olmuştu. Elimdeki deterjan paketini yere bırakıp doğruldum. Salihin sopasına okkalı bi tekme attım. Amma gevşek tutuyormuş enayi. Havaya uçtu. Eğilip almasına olanak bırakmadan atladım üstüne:

— Erkeksen sopasız gel.

Boyu biraz benden uzun. Beline sarıldım. Hemen kafamı kaptı. Koltuğunun altına sıkıştırdı. Soluk alamıyordum ama ben de onun belini kırıyordum. Sol bacağımı var gücümle onun sol bacağına bi taktım. Dengesi bozuldu. Yere yuvarlandık. Kafamı kurtarmıştım. Kolunu yakalamaya çalışıyordum. Beni öyle bi çekti ki ikimiz de yeri öptük. Kafamı taşa çarpmıştım. "Eeee.. Yetti be!" dedim. "Böyle de şaka olmaz ki!" Alnımı ovmaya başladım. Salih kollarını iki yana açarak üstüme geliyordu:

— Immmmmm... Şaka değil bu aslanım. Hemen ağlamak yok. Kanımızın son damlasına dek dövüşeceğiz.. Immmmm..

Tam o sırada bir kova su döküldü tepemizden. Şaşkın yukarıya baktık. Ayten ablaydı. Gülüyordu pencereden.

— Ooooooh. Canıma değsin. Size bu sokakta kudurmayın demedim mi ben? Nasılmış? Aldınız mı ağzınızın payını şimdi?

Bir süre Salihle şaşkın birbirimize baktık. Ayten abla pencereyi kapattı. Sonra gülmeye başladık. Katılıyorduk gülmekten. Üstümüzden sular sızıyordu.

TELE YUNUS

ÜLKÜ TAMER

KÜÇÜK EV

KİM ne derse desin, yabancı diziler arasında en sevdiklerimden biri "Küçük Ev"... Yalnız ben sevmiyorum bu diziyi, annemle babam da seviyor. Kardeşim Ayşe de... Hele babamın bir arkadaşı var, "Küçük Ev"i izlerken hüngür hüngür ağlıyor. Geçenlerde sordum. "O kadar acıklı bir dizi değil bu; neden ağlıyorsun?" dedim. "Üzüldüğüm için ağlamıyorum; duygulandığım için ağlıyorum," dedi. Bir de baktım, akıbna "Küçük Ev" geldiği için olacak, gözleri yaşarmış... Ama söylediğim gibi, bu diziyi izlerken gözleri yaşarmakla kalmıyor; koskoca adam hüngür hüngür ağlıyor. Büyüklerin işine akıl mı erer!

Öyle dedim ama, doğrusunu isterseniz, televizyonda "Küçük Ev" gösterilirken ben de duygulanıyorum, bir tuhaf oluyorum.

İki ay kadar önce bir Pazar akşamı yine halının üstüne uzanmış, "Küçük Ev"i izliyordum. Yazılardan sonra ekranda okulun bahçesi göründü. Öğrenciler bahçede oynuyorlardı. Nellie, bir köşede şeker yiyordu. Onu görür görmez dişlerimi gıcırdatarak homurdandım:

"Ah, yine şu Nellie! Bakkalın kızı..."

Benimle birlikte "Küçük Ev"i izlemekte olan kardeşim Ayşe, dirseğiyle karnımı dürtükledi:

"Şuna 'Bakkalın kızı' deme, Tele Yunus... 'Anasının kızı' de... Baksana, hık demiş onun burnundan düşmüş!"

Bizim Ayşe böyledir işte; bazen yaşından beklenmeyen şeyler söyler...

Bu arada öğrenciler sınıfa girdiler. Herkes yerine oturdu.

Öğretmen, "Çocuklar," dedi, "bugün aramıza bir arkadaşımız katıldı. Artık o da bizim okulumuzda okuyacak. Adı Tele Yunus..."

Hooop... Yine havalanıverdim... Doğru ekrandan içeri... Kendimi öğretmenin yanında buldum ansızın.

Öğretmen, "Tele Yunus uzak bir ülkeden, Türkiye'den geliyor," dedi... "Dersten sonra daha iyi tanışırsınız." Bana döndü. "Şimdi sana sınıfta bir yer bulalım."

O sırada Nellie'yle göz göze geldik. Nellie, elindeki kesekâğıdını hafifçe kaldırarak gülümsedi. Kesekâğıdının içinde şeker vardı tabii. Aklınca beni şekerle kandıracak!

Başımı çevirip Laura'ya baktım. Laura da gülümsedi.

Öğretmene, "Şuraya oturabilir miyim?" diye sordum. Mary ile Laura'nın arasını gösterdim.

"Tabii," dedi öğretmen.

Gidip Laura'nın yanına oturdum.

Laura, "Benim adım Laura," diye fısıldadı.

"Biliyorum," dedim. "Senin adın Laura, ablanın adı Mary, babanın adı Charles, annenin adı da Caroline..."

Şaşkınlıktan gözleri fincan kadar açıldı.

"Nereden biliyorsun?"

"Televizyondan."

"Televizyondan mı? Nedir o?"

"Sonra anlatırım."

ÖĞLE tatilinde çocuklar bahçede çevremde toplandılar. Beni de, Türkiye'yi de merak ediyorlardı. Sorularını yanıtladım. Hepsiyle arkadaş olduk. Ama şimdilik en iyi arkadaşım Laura'ydı.

Laura, bir ara beni kolumdan çekerek bir ağacın altına götürdü. Oturduk. Çantasını açıp iki elma çıkardı; birini bana uzattı:

"Elma yer misin?"

"Teşekkür ederim," dedim.

Karşılıklı elmalarımızı dişledik.

"Demin televizyon diye bir şeyden söz etmiştin," dedi Laura. "Nedir o?"

"Bir haberleşme aracı," dedim... "Sinema gibi bir şey..."

"Sinema nedir?"

Öyle ya! Laura'nın yaşadığı çağda ve kasabada sinema yok ki! Nereden bilsin!

Dilimin döndüğü kadar, sinemayla televizyonu anlatmaya çalıştım. Laura pek etkilendi bundan. "Ah, Tele Yunus, ne çok şey biliyorsun," dedi.

Sonra birdenbire, "Derslerden sonra ırmakta kurbağa yakalamaya gidelim mi?" diye bağırdı.

"Gidelim," dedim.

Aklıma hatırlamadım, o güne kadar hiç kurbağa tutmamıştım. İstanbul'un neresinde kurbağa tutacağım! Galata Köprüsü'nde mi? Taksim Alanı'nda mı! Ama olsun... Laura'yı mı kıracağım!..

Biz böyle konuşurken yanımıza Nellie yaklaştı.

Elindeki kesekâğıdını göstererek, "Benimle arkadaş olursan sana şeker veririm," dedi.

"Dünyada en sevmediğim şey şekerdir," dedim.

Oysa şeker pek severim. Ama ne yapayım, Nellie'nin böyle yöntemlerle arkadaşlık kurmak istemesine pek içerleyordum. Bu yüzden, "Şeker sevmem," dedim.

Nellie kaşlarını kesildi.

"Bak, Nellie," dedim. "İnsan birisiyle, 'Bana şeker verecek,' diye arkadaşlık kurmaz ki! Kursa bile ona arkadaşlık mı denir! Ben karşılıklı çıkarlara dayanan arkadaşlıklardan hiç hoşlanmam."

Nellie uzaklaşırken, Laura kıkır kıkır gülmeye başladı.

"Yaşa, Tele Yunus!" diye bağırarak boynuma sarıldı. Sonra da bu davranışından utanıp sınıfa koştu.

DERSLER bitince Laura'yla okuldan çıktık. Laura, kurbağa yakalamaya gitmeden önce bir kere babasına uğramak istedi. "Olur," dedim.

Bay Ingalls, bir at-arabasına kereste yüklüyordu. Bizi görünce gülümsedi.

Laura, "Gidip ırmakta kurbağa yakalayabilir miyiz, baba?" diye sordu.

"Peki," dedi Bay Ingalls. "Beni bu dedikanlıyla tanıştırmayacak mısın, Laura?"

Bana "delikanlı" dendiği için pek keyiflendim doğrusu, ama belli etmedim.

Laura, "Arkadaşımın adı Tele Yunus," dedi. "Sen onu tanımıyorsun ama o hepimizi tanıyor."

Bay Ingalls, elini uzatarak "Seni tanıdığıma sevindim, Tele Yunus," dedi.

"Ben de," dedim. "Ben de sizi tanıdığıma sevindim, Küçük Joe."

Tüh! Yaptığım yanlışlığa bakın!.. Charles Ingalls, daha önce gösterilen "Bonanza" Dondurma dizisinde Küçük Joe'yu oynuyordu. Karıştırdım!

"Yani," dedim, "ben de sizi tanıdığıma sevindim, Bay Ingalls..."

Tokalaştık. Onunla [illegible] bizim sınıftakilere bir anlatsam... Ama kimse inanmaz ki!

[illegible] dan ayrılırken Laura'[illegible]

"Bayan Oleson'un [illegible] mıyız?" dedim.

[illegible] "Yoksa Nellie'yi mi [illegible]" dedi.

[illegible] Bayan Oleson'a b[illegible]rum.

[illegible] gedik. Bayan Oleson [illegible] ndaydı.

"[illegible] efendim," dedim.

[illegible]na eğip kaşımını kaldır-

[illegible] mak istiyorum da [illegible] sizde bulunur mu?"

[illegible]rsam." Bizim dükkânda [illegible] .

[illegible]meyerek bakmıştı bana. [illegible] kalem istiyorum," de-

[illegible]em mi? Nedir o? [illegible]şe bir şey oldu-

[illegible]n küçük dük-

Sen benimle [illegible] Tükenmez [illegible]hç."

[illegible]mez kale- de bir ta-

[illegible]

Bayan Oleson kalemi alıp inceledi, önündeki kâğıda bir şeyler karaladı.

"Özür dilerim, dedim, 'sizin dükkânda her şey bulunur sanıyordum... Ama görüyorum ki, tükenmez kalem bile yok. Yani, Laura gidelim."

Dükkândan çıkınca koşmaya başladık. Hem koşuyor, hem katıla katıla gülüyorduk. Tam ırmak kıyısına kadar koştuk. Soluk soluğa çimenlere uzandık.

Laura, "Bayan Oleson'un şaşkınlığını hiç unutmayacağım," dedi.

Bir süre havadan sudan konuştuk. Sonra ayağa kalktı Laura. "Hadi, kurbağa arayalım," dedi.

O sırada arkamızda bir ses duyduk.

"Ben de sizinle arayabilir miyim?"

Döndük. Karşımızda Nellie duruyordu. Demek bizi buralara kadar izlemiş! Ne yapışkan kız!

Nellie'nin sırtında bembeyaz, dantelli bir giysi vardı. Herhalde en güzel giysisiydi bu. Ona baktığımı görünce, "Bunu annem aldı... İki ay önce..." dedi... "Tam New York'tan ge[illegible]yorum. Laura ve [illegible] böyle bir giysun [illegible]?"

[illegible] kolumu dokundum [illegible]

"Bu giysiyle kurbağa mı yakalanır?" dedim.

"Bir şey olmaz. . Kirletmem. Dikkat edeceğim..."

Bir kurbağa vıraklaması duyduk.

"Hah!" diye bağırdım. "İşte bir kurbağa!"

Irmağa baktım. Suların üstünde, kıyıya yakın bir yerde büyük bir tahta parçası yüzüyordu. Daha doğrusu, yüzmüyor da duruyor gibiydi. Uzaktan tıpkı kocaman bir taşa benziyordu.

Nellie'ye tahta parçasını gösterdim.

"Şu taşı görüyor musun," dedim. "Kurbağa işte onun yanında... Kurbağayı kim yakalayıp bana getirirse, bu kasabanın en becerikli kızı o demektir..."

Nellie hemen fırladı. Laura da fırlayacak oldu. Kolundan yakalayıp, "Sen dur," diye fısıldadım.

Sonrasını ne siz sorun, ne ben söyleyeyim. Nellie tahta parçasına bastığı gibi ırmağın dibini boyladı! Boğazına kadar suya gömüldü! Onu çıkardığımızda her yanından kapkara çamur akıyordu...

"Dur" dedim, "ben şimdi seni temizlerim."

Irmak kıyısında duran eski bir tenekeye su doldurup Nellie'nin kafasından aşağı boşalttım.

BOŞALTIR boşaltmaz da bir çığlık duydum:

"Annecee! Tele Yunus delirdi! Başımdan aşağı limonata döküyor!"

Hay Allah! Yine kendimi kaptırmışım... Nellie'nin üstüne diye, televizyon başında kardeşim Ayşe'nin kafasına limonata bardağını boca etmişim! Koşarak geldi annem. O hızla bir dayak attı ki bana, sormayın... Hüngür hüngür ağladım...

Evet, "Küçük Ev" de böyle ağlattı beni...

SOSYAL BİLGİLER

DURAKLAMA DÖNEMİ

1. Osmanlı İmparatorluğu devlet yönetiminde padişahtan sonra gelen ve onun mühürünü kullanmaya yetkili olan kişiye ne ad verilirdi?
   (a) Vezir
   (b) Sadrazam.
   (c) Müftü.
   (d) Nişancı.

2. Osmanlı İmparatorluğunda maliye işlerini yürüten kişiye ne denirdi?
   (a) Defterdar
   (b) Kazasker
   (c) Reisülküttap.
   (d) Yeniçeri Ağası

3. Osmanlı İmparatorluğunda en büyük, en yetkili din adamına ne ad verilirdi?
   (a) Ulema.
   (b) Kadı
   (c) Şeyhülislam.
   (d) Vezir

4. Osmanlı İmparatorluğunda bir çok devlet işinin görüşüldüğü kurula ne ad verilirdi?
   (a) Devlet Kurulu.
   (b) Enderun.
   (c) Vakıf.
   (d) Divan-ı Hümayun.

5. Osmanlı İmparatorluğunda donanmanın başında bulunan kişiye ne ad verilirdi?
   (a) Sipahi
   (b) Subaşı
   (c) Kaptan-ı Derya.
   (d) Beylerbeyi.

6. Osmanlı İmparatorluğunda çeşitli dinlere bağlı kişilere iyi davranılırdı. Müslüman olmayan bu kişilere genel olarak ne denirdi?
   (a) Reaya.
   (b) Has.
   (c) Zeamet
   (d) Aşar

7. Kanuni Sultan Süleyman zamanında, Osmanlı İmparatorluğu, Fransızlara bazı ayrıcalıklar ve haklar tanımıştı. Bu haklar, daha sonra başka devletlere de verilmişti. Devletin ekonomik, siyasal ve mali kalkınmasını engelleyen ve Lozan Antlaşması'yla kaldırılan bu haklara ne denirdi?
   (a) Kapitülasyon.
   (b) Dış Egemenlik.
   (c) Ayrım.
   (d) Kabotaj.

8. Osmanlı İmparatorluğu'nda öğretim kurumlarına ne ad verilirdi?
   (a) Akademi.
   (b) Medrese
   (c) Ulema.
   (d) Fakülte.

9. Aşağıdaki camilerden hangisi Osmanlı İmparatorluğunda yetişmiş en büyük mimarlardan biri olan Sinan'ın yapıtıdır?
   (a) Sultanahmet Camisi.
   (b) Selimiye Camisi.
   (c) Yeni Cami
   (d) Nuruosmaniye Camisi.

10. Osmanlı İmparatorluğunda güzel sanatlara önem verilirdi. Bu sanatlardan biri olan güzel yazı yazma sanatına ne denirdi?
   (a) Nakkaşlık.
   (b) Kakmacılık.
   (c) Oymacılık.
   (d) Hattatlık.

11. Sokollu Mehmet Paşa'nın ölümüyle Osmanlı İmparatorluğunda Yükselme Dönemi sona ermiş, Duraklama Dönemi başlamıştı. Sokollu Mehmet Paşa'nın ölüm tarihi nedir?
   (a) 1516.
   (b) 1558
   (c) 1579.
   (d) 1617.

12. Osmanlı İmpara... özellikle Duraklama ... Dönemlerinde, eya... karşı

MATEMATİK PROBLEMLER

ÇOKGENLER

(1) Ali, sekizgen biçiminde bir uçurtma ... ra kurdele ile çevirdi. Bu iş için 816 ... ka Ali'nin uçurtmasının bir kenarı kaç san...

(2) Ayşe, altıgen biçiminde üç kar... kenarı 12 santimetre, ikincisinin ... bir kenarı da 21 santimetreydi. Acab... toplamı kaç metre...

(3) ... büyük bir park havuzu ... ile oluşturulmuş ... kenarları ve açıları ... devdi. Acaba bir kenarı kaç metreydi?

(4) Ayşe'nin sınıfı, okul ... biçimindeki havuzun bütün kenarlarının boyanması ... boya harcadı. Acaba havuzun sadece iki kenarının bo... boya almak gerekiyordu?

baz ayaklanmalar olmuştu. Bu ayaklanmalara genel olarak ne ad verilirdi?

(a) Reform ayaklanmaları.
(b) Topkapı ayaklanmaları.
(c) Celâli ayaklanmaları.
(d) Bozk[illegible] ayaklanmaları.

13. Osman[illegible] uğunda pa[illegible] şah [illegible] saray ve er[illegible] yerine [illegible]?

[illegible]

14. D[illegible] Döneminde Osman[illegible] ile İran arasında çe[illegible] yapılmıştır. Aşağıdaki ki[illegible] hangisi, bu dönemde İran'ın [illegible]?

(a) Uzun Hasan
(b) Şah Mahmut.
(c) Şah Samed.
(d) Şah Abbas.

15. Durakıama Döneminin en büyük askeri başarılarından biri, Kandiye savunmasıdır. Bu savunma sırasında Osmanlı askerlerinin başında kim bulunuyordu?

(a) Fazıl Ahmet Paşa.
(b) Köprülü Mehmet Paşa.
(c) Merzifon'u Kara Mustafa Paşa.
(d) Tiryaki Hasan Paşa.

16. Aşağıdaki antlaşmalardan hangisi 1606 yılında Osmanlılarla Avusturyalılar arasında yapılmıştır?

a) Zitvatorok Antlaşması.
b) Amasya Antlaşması.
c) Karlofça Antlaşması.
(d) Ankara Antlaşması

Başarısızlıkla sonuçlanan İkinci Kuşatması'nın tarihi nedir?

[illegible] 1651
1683.
1702
[illegible]

[illegible] Kuşatması'ndan [illegible] sonradan [illegible] Osmanlılara [illegible] şmeye ne ad

(c) Kutsal Bağlaşma.
(d) Podolyalılar

19. Ruslarla 1700 yılında imzalanan antlaşma ne adla anılır?

(a) İstanbul Antlaşması.
(b) Eflak Antlaşması.
(c) Moskova Antlaşması.
(d) Petrograd Antlaşması.

20. Osmanlı İmparatorluğunda Durakıama Döneminin sona erip Gerileme Döneminin başladığı tarih nedir?

(a) 1647
(b) 1683.
(c) 1699
(d) 1712

GENEL KÜLTÜR

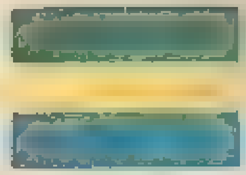

1. Yukarıda bayrağını gördüğünüz Gabon, Batı Afrika'da bir devlettir. Nüfusu yarım milyon dolaylarındadır. Cumhuriyetle yönetilir. Sorumuz şu: Gabon'un başkenti, aşağıdakilerden hangisidir?

(a) Libreville.
(b) Asuncion.
(c) Lagos.
(d) Wellington.

2. Yüzölçümü bakımından kıtaların en büyüğü Asya'dır. Asya'nın yüzölçümü yaklaşık kaç kilometre karedir?

(a) 12 milyon km kare.
(b) 28 milyon km kare.
(c) 44 milyon km kare.
(d) 67 milyon km kare.

3. Tükenmez kalemi ilk yapan insan, Amerikalı John J. Loud'dur. Tarihini biliyor musunuz?

(a) 1888.
(b) 1912.
(c) 1935.
(d) 1949.

4. Dünyada en çok sinema filminin çevrildiği ülke hangisidir?

(a) Amerika Birleşik Devletleri
(b) Sovyetler Birliği
(c) İtalya.
(d) Hindistan.

5. Uluslararası bir kuruluş... 4 Kasım 1946'da çalışmaya başladı. Aynı yılın 14 Aralık'ında Birleşmiş Milletler'e bağlandı. Amacı, dünyada eğitimi yaygınlaştırmak ve kolaylaştırmak, kültür ve haberleşme alanlarında çalışmalar yapmak, insan haklarının, özgürlüklerin yerleşmesine katkıda bulunmak. Merkezi Paris'te bulunan bu uluslararası örgüt kısaca hangi adla bilinir?

(a) OPEC.
(b) UNESCO.
(c) FAO.
(d) NATO.

6. Amerika kıtasının en büyük gölü hangisidir?

(a) Erie
(b) Huron.
(c) Superior.
(d) Ontario.

7. Amerika kıtasının en uzun akarsuyu hangisidir?

(a) Amazon.
(b) Mississippi.
(c) Mackenzie-Peace.
(d) Rio de la Plata.

8. 1980 Olimpiyatları Moskova'da yapılacak. Olimpiyat oyunlarının hangi tarihte başlayacağını biliyor musunuz?

(a) 23 Mayıs.
(b) 11 Haziran.
(c) 19 Temmuz.
(d) 20 Ağustos.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

SOSYAL BİLGİLER

1—d 2—c 3—d 4—b 5—c
6—d 7—a 8—b 9—b 10—b
11—d 12—a 13—a 14—c 15—d

MATEMATİK

1 — 1500 santimetre
2 — 59.40 TL.
3 — 195 santimetre
4 — 23 santimetre

GENEL KÜLTÜR

1—a 2—c 3—b 4—d 5—a
6—b 7—a 8—c 9—b

SÖZCÜKLER arasında

EMİN ÖZDEMİR

GEÇEN haftanın sözcüğü, bindiğimiz, karlara gezmeye gittiğimizde ağaçlar arasında kaldığımız bir aracın adıydı: SALINCAK. Salınmak eyleminden türemiştir bu sözcük. Ondan türeteceğimiz sözcüklerse şunlar olacaktı: 1. Sal. 2. Salak. 3. Salgı. 4. Salgın. 5. Saldır. 6. Saldırı. 7. Saldırma. 8. Sal. 9. Alın. 10. Alındı.

Sözcükler varlıkları adlandırmaya, ayırmaya yarar. Varlıkları ne denli açık seçik adlandırırsak, anlatımımız da buna bağlı olarak açık seçik olur. Diyelim ki şöyle bir cümle kuruyoruz: "Yol boyunca ağaçlar gördüm." Bu cümle açık ve belgin değildir. Çünkü 'ağaçlar' genel bir sözcüktür, genel bir adlandırmadır. Bunun yerine ' Yol boyunca kavak, söğüt ve çınar ağaçları gördüm. ' dersek, anlatımımız daha belirgin, daha açık seçik olur. İşte sözcükler arasına dolaşmamızın bir nedeni de budur sevgili çocuklar. Söz dağarcığımızı zenginleştirerek anlatımımızı geliştirmek. Öyleyse bu sayının ana sözcüğünü bulmaya çalışalım. Ben iki heceli, beş harfli bir sözcüğüm. Bir hayvan türünün ortak adıyım. İsterseniz başka ipuçları vereyim.

1. İlk üç sözcüğüm eş sesli bir sözcüktür. Hem buyruk olarak, hem ad olarak kullanılır. Ad olarak, küçük ve az kapalı körfez anlamına gelir. Buyruk [illegible] yere yerleştir, bırak anlamında kullanılır. [illegible]

2. Birincide bulduğunuz sözcüğün sonuna — ak ekini eklediniz mi, iki dağın arasında kalan dere boyu anlamında bir sözcük elde edersiniz.

Utanın
Uçurtmalarımız uçuyor
Uçaklarınız düşüyor

ÖZDEMİR ASAF

3. Ak değil de [illegible] eklerseniz hem açık sözcüğünün, hem de sulu sözcüğünün karşıtı olan bir sözcük üretirsiniz. (. . .)

4. İkinci ve üçüncü harflerim de hem ad, hem de eylem kökü olarak kullanılmaktadır. Ad olarak beni duydunuz mu hemen aklınıza 'seçim, seçmen, aday, sandık kurulu, seçmen kartı..." gibi sözlükler gelir. Eylem olarak ya da buyruk olarak duyarsanız bu kez de 'kazıma, yontma, kakma, işlem' gibi sözcükleri düşünürsünüz. (. . .

5. Dördüncüde bulduğunuz sözcüğün sonuna [illegible]a getirirseniz iğneyle yapılan işlerden birinin adı olur. Mendil, yazma, başörtüsü gibi kadınlara özgü eşyalarla ilgilidir bu sözcük. Bir şey, ince ve güzel olarak işlenmişse çok kez bulacağınız bu sözcüğe benzetiriz. (. .)

6. Beşincide bulduğunuz sözcüğün sonuna — la ekini getirdiniz mi yeni bir eylem kökü oluşur. Diyelim ki küçük kardeşiniz evde yaramazlık yapıyor. Yerinde durmuyor. Onu bu davranışından alıkoymak için annenizse elde edeceğiniz bu sözcüğü buyurur. (. . . . .)

7. İkinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci harflerimin oluşturduğu sözcük bizim için, çocuklar için sevimli bir sözcüktür. Hoşça vakit geçirmenizi sağlayan bir tür etkinlikti. O sözcüğü duyunca, genel anlamlı bir sözcüktür, onunla ilgili türlü sözcükler gelir aklımıza. "bırdırbır, uzunEşek, koşmaca, kapmaca, saklambaç, körebe..." gibi. (. . .)

8. Yedincide bulduğunuz so[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] elde edeceğiniz sözcü[illegible]

Kolayca buldunuz beni, değil mi? Bulamayanlarınız[illegible] Rifat'ın şu dizelerinde arasın:

Çardağın gölgesinde seki
Ağaç uykuya varmış
Buluta dönmüş demiri tulumbanın
Tarsuslu bir çobandır ay
Gecenin koyunlarını güder dağda
Bu ışık
Duyulur duyulmaz sesi kavalının

① ② [illegible] ⑤

Ana sözcük:

TARİHTE BU HAFTA

HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR'IN ÖLÜMÜ

ÇAĞDAŞ edebiyatımızın anlatı türünde önemli adlarından, ünlü roman ve öykü yazarı Hüseyin Rahmi Gurpınar, 8 mart 1944'te İstanbul'da, Heybeliada da öldü. 1864 te İstanbul'da dünyaya gelen Gürpınar, Plevne savunmasına da katılmış Mehmet Sarı Paşa'nın oğluydu. Dort yaşındayken annesini yitirmesi üzerine, annesinin Aksaray'daki konağında büyüdü. Duzenli bir öğrenim gördüğü söylenemez. Ağayokuşu mahalle okulunda, bir süre de Mahmudiye Rüştiyesinde (ortaokulunda) okuduktan sonra, Mekteb-i Mülkiye ye (Siyasal Bilgiler f.t

Bu arada özel olarak Fransızca öğrendi Mülkiye-ekı ik nci yılında ciğer e-den hastalanarak okuldan

Genç k yıllarında bir sü Ticaret Mahkemesinde sı Bayındırlık Bakanlı- çevirmenlik yaptı. İlk Şık", Ahmet Mit efendinin çıkarmakta Tercümanı Hak- gazetesinde yayınlan başladıktan sonra, ni bırakt , mesiek Tercümanı- am" gibi ve ya- Ahmet kla adı

adadı kendini. Tüm yaşamı boyunca da yazarlıkta geçindi. 1936 – 1943 yılları arasında iki dönem Kütahya milletvekili olarak Meclis te bulundu. Son otuz yılı Heybeliada'da geçti. Burada, çamlar arasındaki köşkünde, hiç evlenmemiş olarak, yalnız bir yaşam sürdürdü.

Küçük yaşta yazmaya başlayan ve yaşamı boyunca yapıt olarak 37 roman, 7 öykü, 1 büyük öykü yayınlayan Hüseyin Rahmi nin 1932'de Şehir Tiyatrosunda (Darülbedayi) oynanmış bir de oyunu vardır Özellikle romanlarında Osmanlı dönemının son yıllarıyla Cumhuriyet döneminin ilk yıllarındaki toplumsal değişimin çeşitli evreleri başarıyla yansıtılır. Seçilen kişiler bu dönemlerin en canlı kişileridir Her kesimden insanların rahatça okumasını amaçlayan Hüseyin Rahmi'yi çağdaşı öbür yazarlardan ayıran en büyük özelliği dil anlayışıdır Kısa ve yalın cümlelerle yazar, Halkın gündelik konuşma sırasında kullandığı deyimleri kullanır. En başarılı olduğu alan, kişileri konuştururken sağladığı gerçekçiliktir Güldürü öğelerini de çok başarılı kullanır Özellikle yermek için sözkonusu ettiği Batı hayranlığının kimi kişileri soktuğu durumları anlatırken.

Hüseyin Rahmi, toplumu ve insan karşısında gerçekçi olmayı seçmiş bir yazardır. Çağdaşı kimi yazarlar gibi, yapıtlarında soyut, gerçeklerden kopuk bir dünya yaratmaz. Bu yüzden gözleme büyük önem verir. Doğayı, insanların yaşamalarını uzun uzun inceler. Kişilerin davranışlarını gözler Önemli bulduğu olayları çoğu zaman hiç değiştirmeden yapıtlarına aktarır. Ona göre edebiyatın toplumsal bir yararı vardır Edebiyat seçkinler için değil, halk için yapılmalıdır

Huseyin Rahmi nin yazarlığının ilk dönemi sayılan 1881 1901 yıllarında yazılmış en başarılı romanı "Mürebbiye"de Osmanlı döneminde alafranga düşkünlüğü, Batıdan gelen herşeyin Osmanlı toplumunda önem verilerek karşılanışı ortaya konur. Osmanlı aile yapısının ve geleneklerinin içinde kadının durumunu konu edinen romanlardan "İffet"te yabancı öğrenim görmüş bir kızın bunalımları, "Mutallâka"da kadının aile içi ilişkileri anlatılır "Tesadüf" ve "Nimetşinas" romanlarında, Osmanlı hukukunda erkeklere tanınan birden çok kadınla evlenme özgürlüğü yerilir.

"Şıpsevdi" romanında, Batı uygarlığına yönelirken züppeleşen, uygar ve çağdaş olmayı giyim kuşamını değiştirmek olarak anlayan kişilerin eleştirisi yapılır

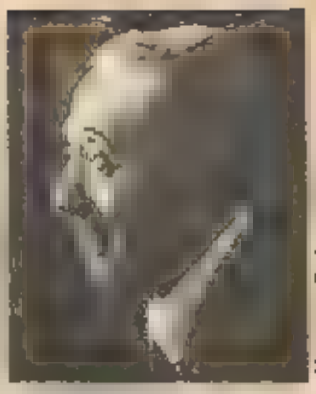

Hüseyin Rahmi Gürpınar

"Gulyabani" ve "Cadı" gibi yapıtlarda sözkonusu edilen, boşinançlı kişilerdir Bu kişilerin birtakım açıkgözlerce aldatılması, gülmece öğesine yer verilen bir anlatımla sergilenir.

"Hakka Sığındık" yapıtı, Birinci Dünya Savaşı yıllarında ortaya çıkan toplumsal sıkıntılardan, vurguncuların gittikçe zenginleşmesine karşı halkın açlığa, yoksulluğa düşmesinden söz açar

"Ben Deli miyim?" romanı, toplumun suçlu saydığı insanların ağzından, adaletsizlikleri dile getirir

Bütün bu yapıtlarda ortak yön, İstanbul'da geçen olayların ağırlık kazanmasıdır İstanbul'da yaşayan her kesimden insanların, çevre, yaşayış biçimi, gelenekleri ve bu yapıtlara yansıdığı görülür

KISACA

6 Mart 1475: "David" heykelini yapan Rönesans Devri İtalyan sanatçısı Michelangelo, 1475'te doğdu

8 Mart 1857 — Newyork'ta hazır giyim ve dokuma sanayiinde çalışan kadın işçiler kendi aralarında örgütlenerek grev ve gösterilere başlamışlardır Erkek işçilerle aynı işi yaptıkları halde kendilerine daha az ücret verilmesine ve fazla çalıştırılmalarına karşı çıkarak "eşit işe eşit ücret" ve "iş gününün 10 saate indirilmesi" isteklerini dile getirmişlerdir. 1910 yılında, bu direnişin başlangıç günü olan 8 Mart, Uluslararası Kadınlar Günü kabul edilmiş, bütün dünyada kutlanmaya başlanmıştır Ülkemizde de 1975 yılından beri kutlanmaktadır

9 Mart 1451: Amerika kıtasına adını veren İtalyan kaşif Amergo Vespucci bugün doğdu.

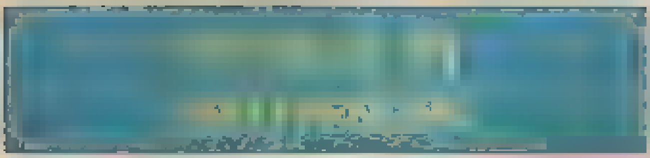

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: VİVET KANETTİ

Resimler: SEMPE

BUGÜN OKULDA CÜMBÜŞ KOPTU

YALANCI! dedim Gümüş'e.

— Neymişim, neymişim? dedi Gümüş.

— Yalancı diye yineledim.

— Öyle mi? diye sordu Gümüş.

[illegible] yanıtlamadım ve zil çaldı, teneffüs bitti.

— Peki, [illegible] teneffüste [illegible] Gümüş araya girerek [illegible]

[illegible]

[illegible] teneffüs [illegible] ğe ya dersi [illegible] ran Lupsup teneffüs [illegible] Gümüş'le dövüşürken [illegible] timi tutacağını ve aman, televizyondaki boksörler gibi Gümüş'ün çenesine vurmamı söyledi.

— Hayır, dedi arkamızda oturan Toraman, burnuna vursun. Bir burnuna vurdun mu, kıtt, işi bitiktir.

— Saçmalıyorsun, dedi Toraman'ın yanında oturan Sırım. Gümüş en çok tokatlardan korkar.

— Hıyar, birbirini tokatlayan çok mu boksör gördün sen? diye sordu Dırdır ve ne olup bittiğini öğrenmek isteyen, oturduğu yerden de herşeyi duyamayan Tıngır'a bir ufak mektup yolladı.

Aksi gibi mektup [illegible] lıkla Çarpım'a gitti, Ç[illegible] öğretmenin kuzusu [illegible] yüzden parmağını [illegible] "Öğretmenim bir [illegible] aldım" dedi.

Öğretmen gö[illegible] taşı gibi açtı. Çarp[illegible] tubu hemen ge[illegible] ledi, Çarpım da [illegible] kuruma [illegible] ne götürdü [illegible] dı okudu.

— İk [illegible] füste dö[illegible] rum bu[illegible] kim [illegible] bilmek [illegible] Ama şimdiden [illegible]

teneffüsten sonra gözetmenimizden bilgi alacağım. Saçmalar fena cezalandırılacak. Lupsup, tahtaya.

Lupsup tahtada ırmaklar üstüne sorguya çekildi, hiç de başarılı olamadı çünkü bir tek, kuzenleri ile bir tek, kuzenli beraberliğiyle geçen yaz kıyısına gittiği Nive ırmağını biliyordu, ırmak olarak. Bütün arkadaşlar sabırsızlıkla teneffüsü bekliyorlar, aralarında tartışıyorlardı. Öyle ki, sonunda öğretmen cetveliyle masanın üstüne vurmak zorunda kaldı. O sırada uyuyan Baygacı, öğretmen o kendisi için ma[illegible]

[illegible]

[illegible] bilir? Belki öğret[illegible] kovalar, bu da [illegible] korkunç olurdu. O za[illegible] annem kimbilir nasıl [illegible] sevecekti, babam benim [illegible] yaşımdayken arkadaşlarına hep örnek olduğunu, benim için bin türlü fedakarlıkta bulunmasının hiç bir işe yaramadığını ve bir daha kolay

kolay sinemaya gitmeyeceğini söyleyecekti. Boğazına kocaman bir düğüm takıldı, Gümüş'e baktım, onun da bir an önce aşağıya inmek ister gibi bir hali yoktu.

Aşağıda bütün arkadaşlar bizi bekliyordu. Durdur, "Avlunun dibine gidelim. Orası daha rahattır dedi.

Gümüş ve ben diğerlerinin peşine takıldık sonra Dalgıcı Çarpım'a

— Hayır sen gelemezsin, sen muhbirlik ettin, dedi

Ben de görmek istiyorum, dedi Çarpım.

Eğer göremezse hemen [illegible] haber vermeye gideceğini böylece kimsenin [illegible] dövüşemeyeceğini söyledi.

[illegible] bırakın gelsin dedim. Nasıl olsa Gümüş [illegible] cezalandırılacak [illegible] gelmemene ha daha [illegible] olsun. ha da [illegible] bir şey farket

[illegible] gelmeyecekmişiz. [illegible] Dövüşür [illegible] Son [illegible] söy [illegible] ma- [illegible] [illegible] p

yorum dedi Toraman

[illegible] Hakem mi [illegible] ben. Neden sen [illegible] bir [illegible] dedi [illegible]

Çabuk ol [illegible] Bunun için kavga etmeyin, yakında teneffüs bitecek, dedi Tınqır.

— Özür dilerim, dedi Gümüş, hakem son derece önemlidir. İyi bir hakemim olmazsa ben dövüşmem.

Tabii, Gümüş haklı dedim.

— Peki peki, dedi Sırım. Ben hakem olurum.

Bu Toraman'ın hiç hoşuna gitmedi, Sırım'a hiç boks'tan anlamadığını, hâlâ boksörlerin tokatlaştığını sandığını söyledi.

Benim tokatlarım, senin yumrukların kadar etkilidir, dedi Sırım. Ve şaaak, Toraman'ın suratına bir tokat yapıştırdı. Toraman pek çok öfkelendi, ben onu hiç böyle görmedim, Sırım'la dövüşmeye başladı. Sırım'ın burnuna bir yumruk indirmek istiyordu ama Sırım rahat durmuyordu, bu da Toraman'ı daha çok öfkelendiriyordu. Sırım'ın iyi bir arkadaş olmadığını söylüyordu Toraman.

Yeter Yeter Birazdan [illegible] yakacak diye bağırıyor [illegible]

[illegible] şko. dedi [illegible]

[illegible] bana sandviçini [illegible] [illegible] vermeye koyuldu. Çok [illegible] Lüplüp genellikle dövüşmeyi sevmezdi [illegible] Ama annesi ona zayıflatıcı ilaçlar içirmeye başladığından beri Lüplüp kendisine şişko denilmesinden hoşlanmıyor. Ben Lüplüp'le Durdur'a bakıyordum, bu yüzden Tınqır'ın neden Dalgıcı'ya bir tekme attığını anlayamadım ama galiba dün Dalgıcı Tınqır'ın bir sürü misketini kazandı diyeydi.

Kısaca arkadaşlar çok esaslı dövüşüyordu, hoşlandı doğrusu. Ben Lüplüp'un sandviçini yemeye koyuldum, bir parçasını da Gümüş'e verdim. Sonra Karagöz geldi, herkesi ayırdı, bunun bir kepazelik olduğunu, şimdi göreceğimizi söyledi, sonra da gitti zili çaldı.

Ne demiştim? dedi Lüplüp. Sonunda Pıtrak'la Gümüş dövüşemedi. Karagöz olanları anlatınca, öğretmen çok kızdı, herkesi cezalandırdı, Çarpım, Gümüş ve ben hariç. Öteki yabanıların bizi kendilerine örnek almaları gerektiğini söyledi.

— Hadi yine şansım yaver gitti de zil çaldı, dedi bana Gümüş. Yoksa ben dövüşmek için can atıyordum.

— Güldürme beni, yalancı! dedim Gümüş'e.

— Neymişim, neymişim? dedi Gümüş.

— Yalancı! diye yinelediim.

— Peki, gelecek teneffüste dövüşüyoruz, dedi Gümüş.

— Oldu, dedim.

Çünkü ben bu konuda hiç şakaya gelemem, iyi vallahi!

ATİLA ALPÖGE
DEVRİM ALPÖGE

ALEV ALEV YANAN SU

MAHALLEDE elbirliğiyle yapmakta olduğumuz bahçeyi bitirdik, ve büyük bir törenle kullanıma açtık. Törene Belediye Başkanı bile geldi ve bir konuşma yapıp bizim çabamızı övdü. Artık bir bahçemiz var. Orada çocuklar her türlü oyunu oynuyor, bisiklete biniyor; ağaçlara tırmanıyor. Büyükler de geliyor. Dinleniyorlar, gazete okuyorlar, kadınlar yün örüyor, erkekler gevezelik ediyor. Meğerse büyüklü, küçüklü bütün mahallelinin bir araya gelmesi ne kadar güzelmiş. Eskiden böyle bir olanağımız yoktu. Bunun değerini şimdi anladık. Güzel bir çevrenin değerini.

Bahçede konuşulanların başında çevre konuları geliyor. En ilginç konuşmayı da uzun yıllar yabancı ülkelerde yaşayan bir arkadaşımız yaptı.

Ben o kentte 5 yıl yaşadım. Bizim evin biraz ilerisinden bir ırmak geçerdi. Fabrikalar artıklarını oraya boşaltttığı için üstünde her türlü pislik yüzerdi. Kokardı, durmadan köpürürdü. Rengi bile bozuktu. Hiç sevmezdik ırmağı; tüksinerek sözünü ederdik. İlerideki bir göle akardı. Göl çok büyüktü aslında. Bizim Marmara Denizi kadar büyük desem yalan olmaz. Ama göl de pisti. Balık yaşamazdı içinde. Yüzmek yasaktı. Kıyısında piknik bile yapmazdık.

Bir gece çığ[illegible] Birileri "yangın var" bağırıyordu. "Nere[illegible] yor?" diye sorduğumda ırmak yanıyor diye cevapladılar. Koştum ve gözlerimle gördüm. Akıl almaz bir şeydi bu. Evet, ırmak yanıyordu. Düşünün, su alev almış. Irmak suyunun ne kadar kirlenmiş olduğunu anlayın artık. Yangını zor söndürdük. Ama bu olay kentteki halkın gözünü açtı. Çevremize yaptığımız kötülüğü o zaman anladık. Bu kötülük aslında kendimize yaptığımız bir kötülük oluyordu. Halk çevre kirliliğine savaş açtı. 3 yıl içinde ırmağın pisliği temizlendi. Gölde yeniden balıklar belirdi. Orada yüzülüyor artık. Kıyıları boydan boya mesire yeri oldu.

Arkadaşımızın anlattığı bu öykü bizi çok heyecan[illegible]

Kendimize [illegible] rek, uğraşarak, çaba [illegible] yarak. İnsan çoğu yerde kötü çevre örnekleri görüyor, korku verici öyküler dinliyor. Ama bunlardan hiç ürkmemeli. İnsan istedi mi, her şeyi değiştirebilir. Bütün kötülük ve çirkinliklerden güzellikler yaratabilir. Yeter ki istesin. Yorulmak bilmeden çaba göstersin. Çabasına bilgisini de katsın. Bilgisiz, bilimsiz hiç bir şey olmaz. O kentte bizler, ırmağın tutuşmasından sonra bir araya geldik. Konuyu herkese anlatmaya başladık. Kirliliğin nedenlerini araştırdık. Bilginlerle işbirliği yaptık. Belediyeyi harekete geçirdik. Fabrikaları zorladık. Kitaplar yayınladık, gazetelere yazılar yazdık. Toplantılar düzenledik. Yürüyüşler yaptık. Çevreyi kirletenler önce bize güldüler. Ama zamanla o kadar güçlendik ki, dediklerimizi yapmak zorunda kaldılar. Irmak ve göl işte böyle kurtuldu.

Mehmet'le bu olayı uzun boylu tartıştık. Ateşi söndürmesi gereken su alev alev yanıyor; sonra insanlar çaba gösterip bunu içinde yüzülecek kadar temizliyorlar. Bizim ülkemizde, bizim kentimizde çevre bu kadar kirli değil. Ama hiç umursamazlık kirletmeye devam ederse sonunda aynı olaylar [illegible] de başımıza gelebilir. [illegible] çevremizle ilgilenmek, çevremizi [illegible] gerek. Bu da [illegible] yaşayıp öğrenmekle [illegible] o gün [illegible] bacağım. [illegible] ne [illegible] ava ko[illegible] yazılar [illegible] Ki[illegible] yazacağım. [illegible] Çevre [illegible] çıktı. [illegible] de [illegible] yıp [illegible] kadar [illegible] Mehiç [illegible] Orçıktı [illegible] Dünardan [illegible] de [illegible] lar. [illegible] düşüncesi [illegible] kir etti[illegible] çevre yarın büyüzaman çocuklar kuyacak. Bu yüzden, çevre çocukların geleceği demek. Özellikle onların bu bilgileri okuması gerekli.

Karar verdik; bu dosyadaki bilgileri yeni baştan düzenleyeceğiz. Bir yazı dizisi oluşturacağız. Gidip Çocuk Dergisi ile konuşacağız. Belki yayınlarlar. Niye olmasın?

konuk yazar

ÖZER YELÇE

KARAKIŞIN BEYAZ ÖRTÜSÜ

KIŞI sever misiniz? Ya karı, hani yağdığı zaman her yer bembeyaz olur da, insan ayağını basınca 'cup' diye içine göçüverir?

Bilmem içinizde kar yağdığı zaman mutlu olmayan var mıdır? Hele sıcak evin penceresinden [illegible] şan kar tanelerin [illegible] ağı nerede sanırsın?

Kar beyazdır [illegible] belki de [illegible] versin de soğukluğuna [illegible] İşte kış gelince [illegible] derken üç beş, sonra [illegible] kar anası düşmeye başlar

Ne yaparsınız karda [illegible] nc yapmak istersin z?

Biliyorum şimdi hepinizin [illegible] kocaman havuçtan burnu olan, [illegible] kara gözleri, elindeki süpürges [illegible] da şapkası ile bir kardan adam g[illegible]

Sahi kardan adam yapmak ne kadar zevkli iş değil mi?

Ama şimdilerde kardan adam yapmak oldukça zor Baksanıza kar geldi [illegible] zaman derdini de beraber getiriyor.. stelik kalorifer dumanından, kentlerin pisliğinden daha kardan adamı bitirden üstüne kirli bir giysi geçiriveriyorlar [illegible] dumanlar...

Başka ne yapılır karda? Kızak kayılır mı?

[illegible] nerede Baksanıza koca koca [illegible] ann, otomobillerin arasında [illegible] ak yer mi kaldı?

[illegible] kartopu oynanır Şöyle [illegible] kar alırsınız avuçlarınız [illegible] güzel sıkıştırırsınız.. [illegible] atın birbirinin üzerine [illegible] yanlar, çağrışmalar [illegible] asak çocuklara. Ned [illegible] n tamamı kararsız [illegible] da, ya da ka-

labalık yoldan geçen başka birinin kafasına iniverir bembeyaz pamuk yığını gibi kartopu..

En iyisi evde oturup kestane kızartmak ya da mısır patlatmak..

Ne güzel patlar mısır bilir misiniz? Boyle her yanı kapalı, kenarları telli sigara gibi bir kutuya konur mısır taneciklerı. Sonra ver sobanın üstüne.. Önce bir pıt, sonra iki pıt.. Derken pıtır pıtır başlar hepsi birden patlamaya.. Önce kenarları çatlar mısır tanelerinin, ardından, karanlıkta sadece dişleri görünen arap gibi beyaz beyaz açılmaya başlar içi.. Ters döner, tam bir kar tanesine dönüşür... Ama nerede yapacaksınız şimdi bunu.. Herhalde kaloriferin üstünde mısır patlatmaya kalkasanız birkaç yıl beklemeniz gerek .

Başka da kış eğlencesi kalmadı ga[illegible]

[illegible] mdlerde yaz da kış da aynı eğ[illegible] sergiliyor siz çocukların gözü[illegible] Televizyon denen oyun kutu[illegible] n karda da kışta da yazda da [illegible] eğlenceniz oldu.. Baksanıza [illegible] cuk yılının geldiğini bile [illegible] nız

[illegible] sizin değil mi? Öyleyse b[illegible] birlikte çocuklarımızla b[illegible] bir yıl yaşayalım barış de[illegible]

Z[illegible] medik mi, kışın karasını [illegible] ortmeye başladığı şu g[illegible] başlayan bir yılda, s[illegible] erkesin yüzü ağarsın, başı göğe ersin diye başlamadık mı yeni bir yıla...

Ne [illegible] e kara döne[illegible] m ister sen...

Kışın [illegible] sebzeleri de mey[illegible] bi bir değ[illegible]ş k [illegible] atabaharları ele alın. Üstü beyaz kenarları yeşil. Sanki lahananın üstüne kar yağmış da karnabahar olmuş.. Ama belki de bahardan önce çıktığı için karnabahar denmiş.. Sonra havuç.. Ya ona ne denmeli? O da portakala baka baka portakal rengi olmuş herhalde .. Ispanak ise yazı anımsatırcasına yeşil kalmış...

O da kışın tek çiçeği belki.. Az daha unutuyorduk prasayı...Niye öyle upuzun olmuş prasa bilir misiniz? Ben söyleyeyim size, karda kışta ayağı kayıp düşen arkadaşlarına yardımcı olmak için öyle bastona benzemiş prasa..

Hele meyveler, onlar nasıl? Bir de onlara göz atalım...

Mandalina olsa olsa portakalın küçük kardeşi olur... Öyle ya greyfurt hepsinin babası olduğuna göre onlar da ikisi bir ailenin çocuklarıdır...

Bir de muz var... O başlıbaşına bir meyve işte... Yazı sıcak diye sevmiyor.. Kışın ise soğuktan hiç üşümüyor . İncecik kabuğunun içinde ısınıyor sobasız, kalorifersiz..

İster meyve deyin, ister yemiş ama kestanesiz kış yuvasız kuşa benzer... Çıtır çıtır kızarmışt, hatır hatır haşlanmışı.. İşte kışın müjdecisi, soğuğun en kesin habercisidir kestane...

Ya işte böyle çocuklar.. Kış geldi kar geldi, yeni yıl, sizin yılınız da geldi... Şimdi bakın bakalım karakışın beyaz örtüsüne... Dikkatle bakın ki, bir yıl boyu tüm, yıllar boyu hep beyazlıklar görün mutlu olmak için, mutlu etmek için...

Özer Yelçe

SAMSAM

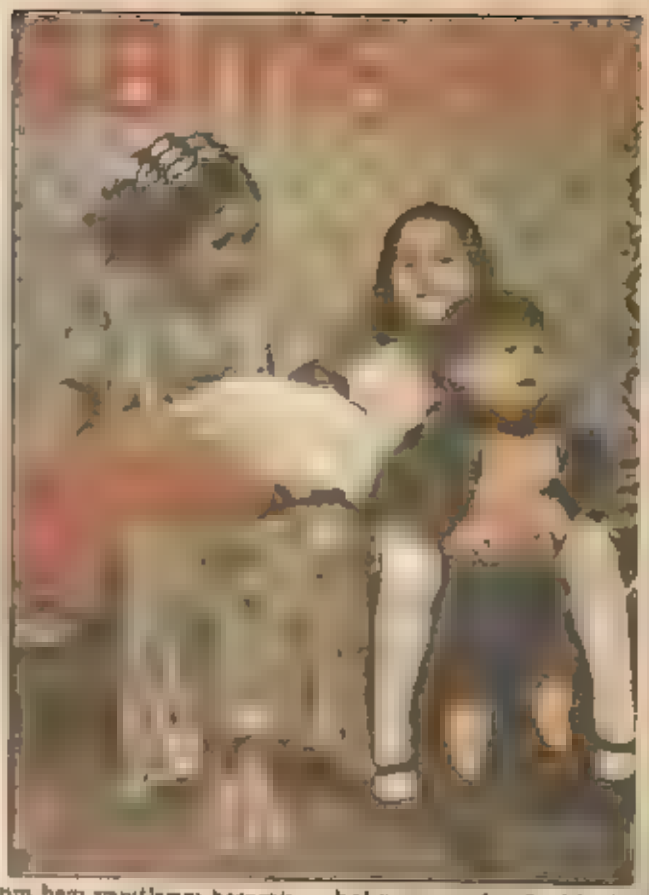

SAMSAM, Hollanda'da yayımlanan bir dergi. Devletin desteğiyle, para yardımıyla çıkıyor. 10–14 yaş arası çocuklara göre hazırlanıyor. Ayda bir kere yayımlanan bu dergi, okurlara parasız dağıtılıyor. Bu yüzden okur sayısı oldukça yüksek: 530.000.

"Samsam"ın sayfa boyutları "Milliyet Çocuk Dergisi"ne oldukça yakın. Sayfa sayısı ise 24. Her sayfası renkli. İçinde daha çok yabancı ülkelerin çocukları tanıtılıyor. Onların gündelik yaşamları, büyüklerle ilişkileri, sorunları dile getiriliyor.

Bilindiği gibi, Hollanda'da çok sayıda yabancı işçi çalışmakta. Bu işçiler arasında Türkler, Yugoslavlar, Yunanlar ve Kuzey Afrikalılar var. "Samsam", daha çok bu ülke çocuklarını anlatıyor; Hollandalı çocuklara bu ülkelerin çocuklarını tanıtıyor.

Dergide Türk çocuklarına da sık sık yer verilmekte. Sayfanın altında gördüğünüz resimler, Mart 1978 sayısından alınmış... Amsterdam'da Türk çocuklarının gittiği bir okulun sınıfını anlatan bu yazıda Mehmet ve Ayşe adlı iki Türk öğrenciyle öğretmenleri tanıtılıyor. Fotoğraflar, Türk öğretmeni gösteriyor.

Yine aynı sayıda iki sayfada Nasreddin Hoca fıkralarına ayrılmış. 17 de renkli resim yayımlanmış. Bu resimleri kim yapmış, biliyor musunuz? Yıldız Cibaroğlu. Aynı sanatçının biz de bir yapıtını yayımlamıştık. Cibaroğlu, "Evliya Çelebi"yi dergimiz okurları için "çizgi-roman" olarak hazırlamıştı.

Derginin yöneticileri ikidir: Bob van Opzeeland ile Almar Liepkema. Dergi[illegible]
Yazı İşleri [illegible]
Tanıt[illegible]
[illegible]
Mu[illegible]
[illegible]
Samsam[illegible]
Tabi[illegible]
gün de Samsam[illegible]

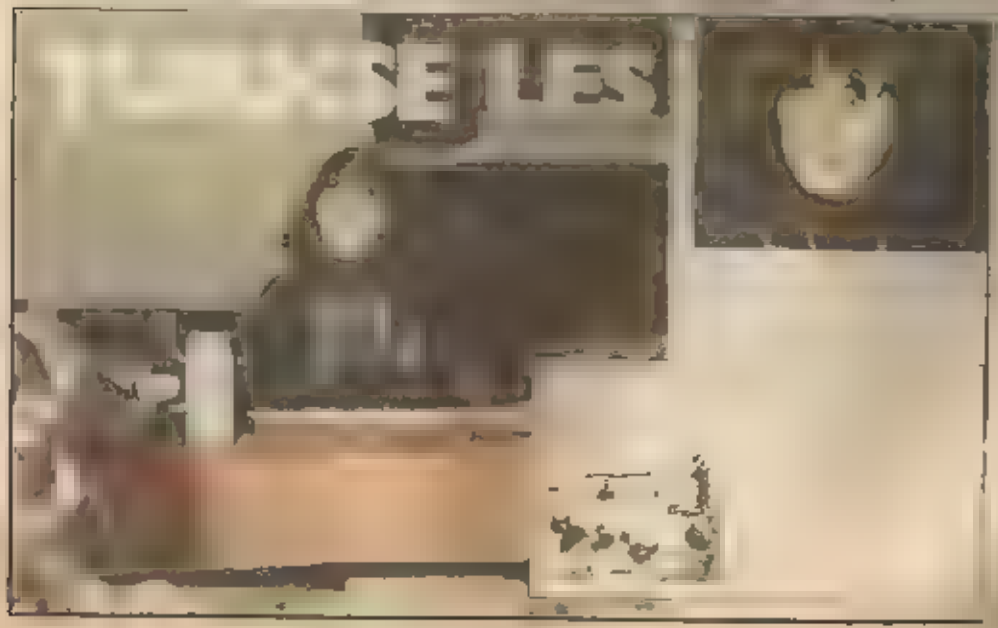

ının bazı yapıtlarını basarak "Samsam"ın yöneticilerinden Bob van Opzeeland[illegible]

bol resim ve fotoğraf kullanmak[illegible] fotoğraf ve resim[illegible]
[illegible] bir amacı[illegible] gibi, [illegible] çocuklara oteki [illegible] çocuklarını tanıt[illegible] Yanda, Samsam [illegible] alınmış bir sayfayı yayınlıyoruz. Sayfanın düzeni, harf türlerini, başlık[illegible] bi koruduk. Öyküyü dilimize çevirmekle yetindik. Böylece, siz de derginin sayfa düzeni konusunda bir fikir edinin istedik.

Öykünün kahramanı Ferde adlı Fas'lı bir kız. Anlayacağınız gibi, babası Hollanda'da çalışıyor. Bu öyküde, tatillerini geçirmek için ülkelerine gidiyorlar. Derginin öteki sayılarında Feride'nin başka serüvenleri yer alıyor.

Samsam"ı yayımlayanlar, 16 yaşından yukarı çocuklar, daha doğrusu gençler için "Troef" adlı bir dergi daha çıkarıyorlar. Bu derginin boyutları daha büyük. O da "Samsam" gibi aylık. Okurlara parasız dağıtılıyor[illegible] Bu yüzden [illegible]

Feride Fas'a dönüyor

[illegible] de esniyor, geriniyor, oturuşunu [illegible]ştirmeye çalışıyor, ama Zorah [illegible] onun omuzuna koymuş, mışıl [illegible] uyuyor. Ter içinde, saçları alnına [illegible], kımıldayamıyor bile. Ne [illegible] zamandır yoldalar? Dört gündür [illegible] beş mi? Kaç gündür yolculuk [illegible] unutmuş. Annesi ön [illegible]ta uyuyor, ama babası boyuna [illegible] kullanıyor. Arada bir de dikiz [illegible]na bakıyor, Abdul'la ailesi [illegible]dan geliyor mu diye. Utrecht'ten [illegible] arkaya gidiyorlardı. [illegible] izleyerek [illegible] küçük Fransız [illegible] olduğu gibi, bir daha [illegible] gerek'

[illegible]nin arabaya neden perde [illegible] anlıyor; güneş öylesine [illegible] perde olmasaydı insan [illegible]ardı. Küçük Yubi, [illegible] yanına asılı hamağında [illegible] yolda [illegible] hamağı da usul usul [illegible] başını Zorah'ın [illegible] [illegible] sanki [illegible] [illegible] [illegible] ama [illegible] başka [illegible] nasıl [illegible]

oradayız." Feride, perdelerin arasından kızıl-kahverengi dağlara bakıyor. Kaktüsler görüyor, kocaman beyaz kuşlar, yeşil tarlalar görüyor. İki kadın bir yamacı tırmanıyor, sırtlarında kocaman odun yükleriyle. Babası, "Bu odunları yakıp kömür yapıyorlar [illegible] sonra da götürüp pazarda satıyorlar." Bir kaç dakika sonra [illegible] bir [illegible] yanından geçiyorlar. Feride, "Herhalde su almaya gidiyordur," diye düşünüyor. [illegible] sarı iki teneke bağlı. Çünkü [illegible]da herkesin evinde akar su yok, musluğu çevirince su akmıyor. Babası Feride'nin annesine bakıyor. Gemiden çıktıklarında, annesi, saatler boyu dimdik oturmuş, pencereden dışarıyı seyretmişti. "Ülkem!" diye bağırmıştı. "Yurduma döndüm yine!" Palmiyeleri, uzun çarşaflı insanları görünce nasıl da sevinmişti. Ama yorulmuş şimdi. "Elinde olsa, annem Hollanda'da kalmazdı," diye düşünüyor Feride. "Hollandalıların dilini bilmiyor, üstelik Hollandalı hiç arkadaşı yok. Evime varır varmaz Marleen'e bir kart göndereyim!" Yola bir keçi çıkıyor ansızın, babası onu ezmemek için frene basıyor. Küçük bir çocuk telaş içinde koşarak geliyor. Bağırarak bir şeyler söylüyor,

ama Feride arabanın gürültüsünden onun ne dediğini anlamıyor.

"Keçisinin araba altında kalacağından korktu galiba," diye düşünüyor Feride. Sonunda köylerine geldiler! Kıaksona basa basa evlerinin bulunduğu sokağa giriyorlar, toprak yolda taşların üstünde sarsıla sarsıla ilerliyorlar. Feride, heyecanla, "Büyükannem!" diye düşünüyor. "Bir dakika sonra büyükannemi yine göreceğim!" Araba duruyor. Feride kapıyı açıp hemen fırlayamıyor bir türlü. Halası Azize, kucağında bir bebekle geliyor. [illegible] annesi, gözünde yaşlarla, "Fatma mı bu?" diye soruyor. "Ya şu küçük oğlan — Ahmet mi? İşte [illegible] teyzeyle Muna... İşte [illegible] hepsi birden onu [illegible] istiyorlar; Feride, önce [illegible] bilemiyor. Ansızın [illegible]baba beliriyor kapıda. "[illegible]BABA!" Beyaz sakalı, Feride'nin yanağını gıdıklıyor. "Ne kadar büyümüşsün, Feride [illegible] mi bu?" "Hayır, bu Yubi!" Herkes aynı anda hem gülüyor, hem ağlıyor. Zorah [illegible], başparmağını emerek, onlara bakıyor. Anında teyze, bir tutam nane koparıyor. "Size bir çay yapayım," diyor. "Şöyle bir güzel çay içersiniz, [illegible]"

ZEBRALAR

Yazan: [illegible]
Türkçesi: [illegible]

ATIN kuzeni zebrayı tanırsınız, hani şu beyaz üzerine siyah çizgili derisi olan hayvan. Afrika savanlarında yaşar, çok da hızlı koşar. Evcileştirilmesine çok zor izin verdiğini ve bir zebra topluluğuna sirkte gösteri yaptırmanın oldukça güç bir iş olduğunu, bilmem duydunuz mu?

Aslında, o son derece ilginç vahşi yaşamlarıyla başbaşa bırakmalı onları.

Zebralar, bir büyük başkanı ve diğer yöneticileri olan düzenli bir toplum değil. Bir arada yaşayan aileler gönüllümündeler. Her aile, bir erkek, beş ya da altı dişi, ve analarının peşinde gezen taylardan oluşuyor.

Neden bu aileler, ayrı ayrı yaşamak yerine, bir arada yaşamayı seç[illegible] nün bir kere Savan[illegible] şıyorlar, oysa bu bölgelerde otlaklar son derece seyrek ve yoksul. Onlar da zorunlu [illegible] yerlerde toplanıyorlar. Ot [illegible] b[illegible] yollara düşüyorlar. Hem bir arada olmak, aslanlara, sırtlanlara, likaonlara karşı daha güvenli.

Her aileyi, erkeği, yırtıcı hayvanlara karşı koruyor. Hep aynı biçimde yapılan bir savunma bu. Bir aslan, koca sürünün kenarında otlamakta olan bir aileye birdenbire saldırdı mı, herkes kaçışır. Erkek, diğerleri yeteri kadar uzaklaşana dek, aslanı oyalar ve onların ardından kaçmaya başlar. Onun kadar hızlı ve uzun süre koşamayacağını bilen aslan az sonra peşini bırakır. Zaten onu yakalasa bile, erkek bir çiftede suratını dağı[illegible]

Bu nedenle aslan a[illegible] [illegible] ve hasta zebralara [illegible]

[illegible] eski zoologlar da, [illegible] bir başkanı olduğu,

erin de ona boyun eğdi
ımısına varmuşardı. Çok
al, çünkü bu baylar, er
e her zaman yönetici ol-
dan hoşlanırlar
Oysa yanılıyorlardı. Er
üretme görevini yerine
yor, dişileri ve tayları
ikeye karşı koruyor, am
hepsi bu. Aile yer de-
ğireceği zaman hareket
tini veren hep dişiler-
biri oluyor. Otlamak
ilk duran da o, diğerleri
p onu izliyorlar. Kulakları
su içmek için bir bir-
ye yöneldiğinde diğer-
hemen arkasından gidi-
ar. Erkek, başkanın ne
n duracağı belli olmaz
rcesiyle, adımlarını tar-
... en geriden ... yor
...
dişinin çözüm bekle-
orunlar erkeğine oran-
a çok. Tayını yetiştir-
onun çılgınlıklarını on-
onu bir başka dişiye
rumak hep onun gö-

... bunlar onu, karar
ye, beynini çalıştırma-
miş. Savanlar beklen-
olaylarla doludur. A-
up tehlikeli mi? Şu-
örülen adam avcı mı,
...mızca bir turist mi?
ot kümesinin arkasın-
mize atılmaya hazır
an varsa? Bu sorular,
de tayı nedeniyle, onu
ediyor ve kafasının
... masına neden
...
... sormasi ... daha
...

diğerleri, genç dişiler de bir-
likte, onu izliyorlar. Daha
zeki olduğundan mı? Abart-
mayalım... O yalnızca genç
dişilere göre daha çok yaşa-
mış ve bu nedenle daha çok
şey biliyor.

Her yıl erkekler, karşılık-
lı ... korkunç çifte
...
yeniden bir daha dişilere
...

Genç erkek, yaşlıya mey-
dan okur ve olağanüstü bir
şiddetle tartışırlar sorunları-
nı. Ama işi öldürmeye kadar
vardırmazlar. Kavganın bir
anında, biri diğerinin daha
güçlü olduğunu anlar ve ka-
çar. Digeri, iyice anlasın di-
ye, biraz kovalar onu.

Kazanan "yaşlı"ysa her
şey olağana döner. Koruyu-
culuk ve yöneticilik görevini
yine o sürdürür. Ya yenilir-
se? Bu genellikle genç erkek
iyice güçlendiğinde olur. O
zaman yenen genç onu ko-
var ve yerini alır. Peki ya o
ne olacak? Bir köşede üzgün
ve tek başına mı yaşayacak?

Hayır! İşte zebraların bü-
yük buluşu. Yenilen erkek,
diğer yenikleri, kendisi gibi
kovulanları bulur. Hep bir-
likte ayrı bir grup oluştururlar
ve ne dişilerle ne de aile
bekçiliğiyle uğraşırlar. Sa-
kin bir yaşam sürdürürler.
... ayarak, su içerek o koca
...anın ortasında, ama biraz
... yavaş yaşlanır-

İNSAN HAKLARI

(1) Bir Türk pulu
(2) Bir Pakistan pulu
(3) Bir Birleşmiş Milletler pulu
(4) Bir Kuveyt pulu
(5) Bir Kongo pulu
(6) Bir Guyan pulu
(7) Bir Kamerun pulu
(8) Bir Birleşmiş Milletler pulu

BİZİM ALİ
MIYAV MIYAV, MIYAV
MIYAV
MIYAV

Ünlü dedektifi bu kez Christopher Plummer canlandırıyor

SHERLOCK HOLMES' İN SERÜVENLERİ YENİDEN FİLME ALINDI

SHERLOCK Holmes büyüklerimizin çok iyi anımsadıkları bir polis hafiyesi", ya da günümüzdeki karşılığıyla dedektif. Kitapları milyonlarca satılan ve filmleri büyük ilgi gören James Bond'un öncülerinden. Holmes, cinayetleri ve gizemli olayları adale ve bilek gücüyle değil, akıl yoluyla çözümleyen ve sonunda yardımcısı Dr. Watson'a, "Görüyor musun ne kadar basit Watson..." diyen bir dedektif.

Sir Arthur Conan Doyle tarafından yazılan serüvenlerin dünyada yüzlerce baskısı yapıldı, bir çok filmler çevrildi. Ama zaman aşımı bunların değerini azaltmadı. Sherlock Holmes'in ... ...

Geçtiğimiz aylarda ise ünlü dedektifin serüvenleri bir kez daha filme alındı. Kalabalık bir oyuncu kadrosuyla çevrilen filmde Sherlock Holmes'i ünlü yıldız Christopher Plummer canlandırdı. Filmin öteki rollerinde ise James Mason, Genevieve Bujold ve Donald Sutherland yer aldı.

Gösterildiği ülkelerde büyük ilgi toplayan film ancak önümüzdeki yıllarda ülkemizde gösterilecek.

İŞTE DALTONLAR

KUŞKUSUZ dünyanın en aptal haydutlarının listesini yapsak Joe, William, Jack ve Averell Dalton en üst sırayı alır. Bu haydutlar gerçekte yaşamamışlardır. Sadece çizgi roman kahramanıdır, ama en az yaşamış bir kişi kadar ilgi çekmiştir.

... ların bu kadar ünlü olmalarının nedeni, dünyanın ... ülkesinde basılan ... maları ve gösterilen ... lerdir. Gerçekten de bunları izledikten sonra, "Eğer yaşasalardı bu kadar ünlü olmazlardı..." yargısına kolayca varılabilir.

Dergimizde çizgi-roman biçimini izlediğimiz Red Kit ve Daltonların son filmi, "Amcamın Lirası" dış ülkelerde büyük ilgi uyandırıyor. Filmi ise yaratıcıları Rene Goscinny öldükten sonra yakın arkadaşı Piere Tchernia hazırladı.

KISACA

İlk kez 1938 yılında basılmaya başlanan, "Superman" dergisinin yaratıcısının Jerry Siegel adındaki bir öğrenci olduğunu biliyor muydunuz? Geçtiğimiz aylarda filme de alınan bu çizgi-romanın sizlere resmini sunduğumuz ilk sayısının fiatı bizim paramızla 125.000 liraya satılıyor.

ÇOCUK DERGİSİ

GELECEK HAFTA YENİ CİLDİNE YENİ DİZİLERLE BAŞLIYOR

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

GEZİ NOTLARI

MUCAP OFLUOĞLU İNGİLTERE VE FRANSA'YI ANLATIYOR

TAŞKIN AMCA

DOĞAYI KORUYALIM

EĞİTİCİ-ÖĞRETİCİ BİR YAZI DİZİSİ

SON SERÜVENİYLE

32 SAYFALIK ÇİZGİ-ROMAN

YAPITLARINİZ AVRUPA DERGİLERİNDE DE YAYIMLANACAK

AYRINTILI BİLGİ GELECEK SAYILARDA

RED KİT

AMCANIN İNTİKAMI

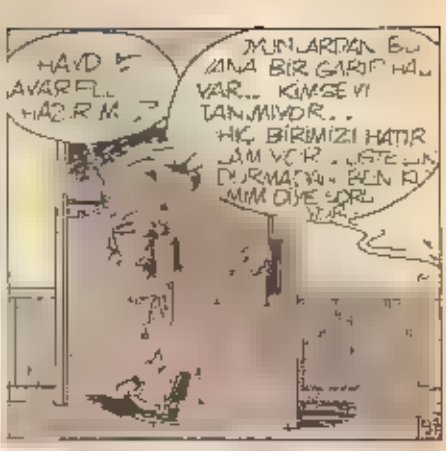

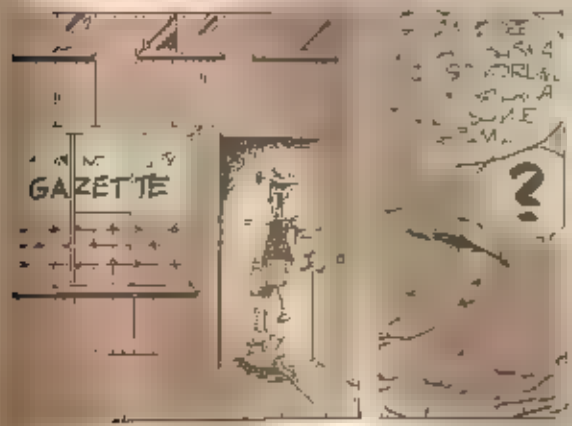

ŞİMDİ DOĞRU ÇOKBOŞ KÖY'E ! ORADA NOTER AĞUSTUS DAMGAPLU'NUN BÜROSUNDA MİRASIMIZLA BULUŞACAĞIZ...
AĞUSTUS DAMGAPLU
ARTIK SANA ... KOVBOY, GEBER...
BİR SANİYE LÜTFEN, KÜÇÜK BİR FORMALİTE DAHA VAR. ŞÖYLE GELİR MİSİNİZ LÜTFEN !
PEKİ PEKİ... AMA BAŞKA FORMALİTE ÇIKARIRSANIZ SİZİN İÇİN İYİ OLMAZ !
??
??
??
??
BİZ DE SİZİ BEKLİYORDUK... BİLEREK ADAM ÖLDÜRMEYE TAM TEŞEBBÜSLE SUÇLANIYORSUNUZ...
SUÇLU !
SUÇLU !
SUÇLU !
HIYK SUÇLU !
SUÇLU !
SUÇLU,

MAHKEMEMİZ SİZİ HAPİSANEYE ... MEYE VE ORADA ÖMÜR BOYU KALMAYA MAHKUM ETTİ
RED KİT — HAİN ALÇAK ÇAKAL — BÜTÜN BUNLARI DÜZENLEYEN SENSİN —...
AMA RED KİT
PAW!
KAÇMAK KALIYORDU...
ANCAK DÜLDÜL HEP OLDUĞU GİBİ HAZIRDI...
SCHLAF!
EVET BAYLAR BAYANLAR
HENRY DALTON VAKFI
VE DALTONLAR ÖMÜR BOYU SÜRECEK CEZALARINI ÇEKMEYE KADIKLAR. YERDEN BAŞLADILAR... TAŞ KIRACAKLARDI ÖLÜME DEK...
HER ŞEY BİTTİ
BU ÖYKÜYÜ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN HEPİNİZE TEŞEKKÜRLER. BİR DAHAKİ KONSERİMDE YENİDEN BULUŞMAK ÜZERE HOŞÇAKALIIIINN —
BEN YALNIZ BİR KOVBOYUM...
SON

Bilmece Bulmaca

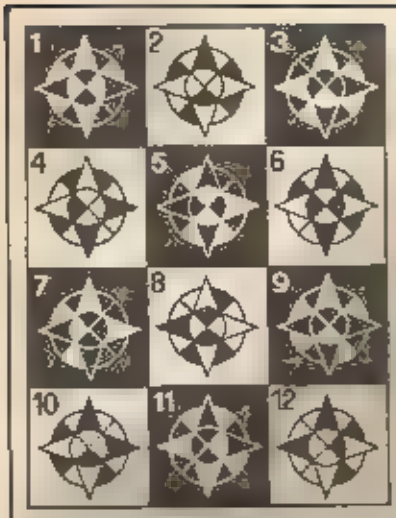

POZİTİF VE NEGATİF

Yandaki şekillerin her birinin bir eşi var. Acaba onları bulabilir misiniz?

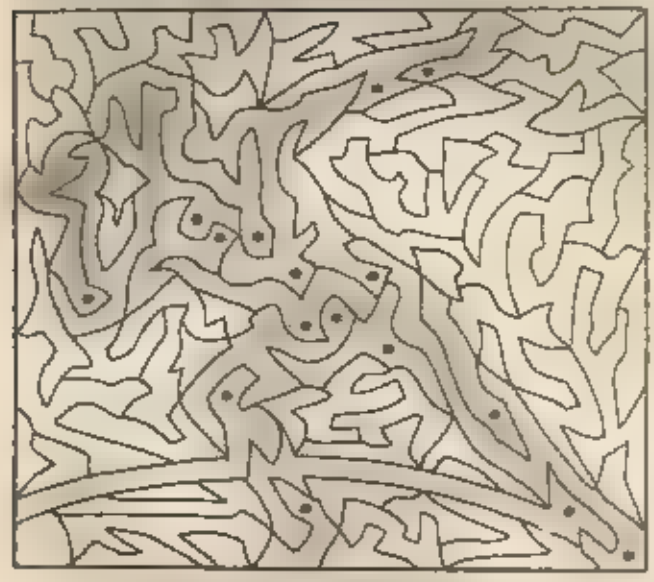

Yukarıdaki şeklin noktalı yerlerini kurşunkalemle boyayalım bakalım ortaya ne çıkacak?

Yan

UÇ GÜZEL Y[illegible] aşağıda görülüyor. Acaba [illegible]

FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta [illegible] dikkatle bakarsanız aralarında tam sekiz fark bulacaksınız.

[illegible] mi? Ama bulmasızdan.

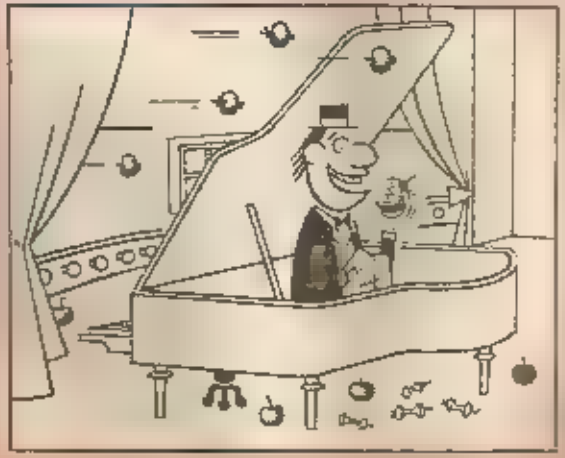

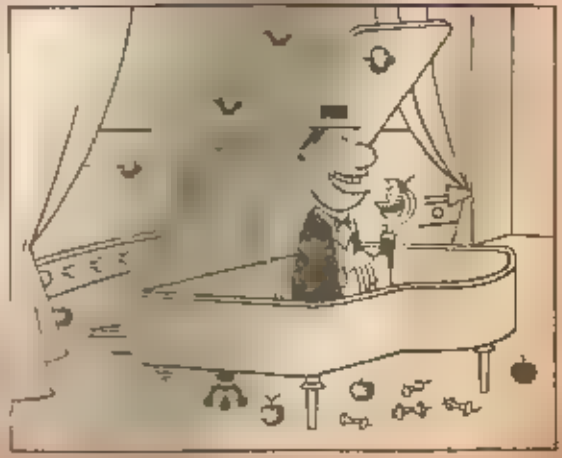

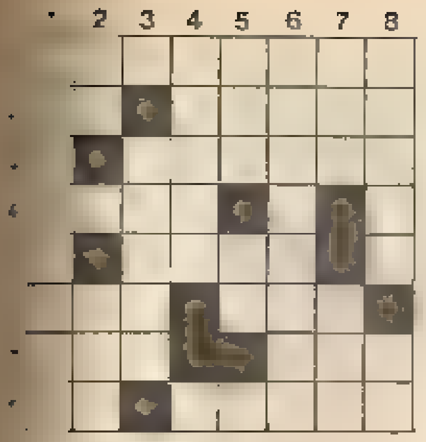

SOLDAN SAĞA

...oğuda bir ılımız. 2) Bir bağlaç ...çemberin içinde kalan düzlem par... 3) Bir süs bitkisi 4) Asılların al... ile birleşmesinden oluşan sayılara ...en ad. 5) İsviçre'nin başkenti 6) ... duvarı ... Karışık renk... 7) Bir rengi ... Bir sayı ... Bir ...

YUKARIDAN ...

...renle ... 2) B... ...çesi 3) B... ...için ya ... ...adır biçiminde dil. 7) ... ...den ayıran uzaklık ... 8. (tersi) Bir madde ...bir değişiklik oluşturan ... Mağara

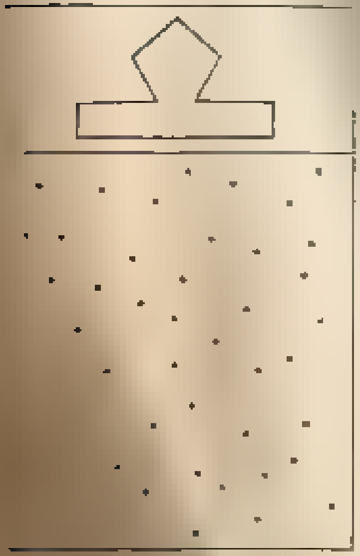

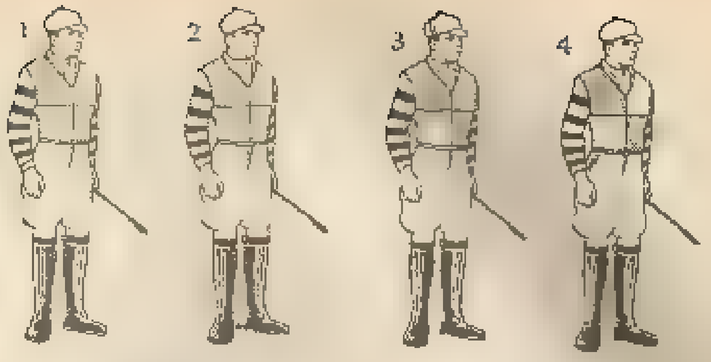

COKEY. Yukarıdaki cokeylerden her birinin, ötekilerden bir farkı var. Her cokeyi ötekilerinden ayıran farkı acaba bulabilir misiniz?

KAÇ TANE: Yukarıdaki resimde karışık bir biçimde yerleştirilmiş şekillerin kaç tane olduğunu acaba bulabilir misiniz?

...ĞI

Madrid, Bern, Budapeşte, Kolombo, Seul, Dakar

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	E	L	A	M	Z	R	A	K	A	D
2	İ	E	S	E	U	L	İ	M	A	R
3	Ş	M	A	Ş	D	P	R	T	Ş	K
4	E	A—	N—	K—	A—	R→	A	E	K	T
5	P	D	A	U	V	H	I	R	N	A
6	A	R	B	E	R	N	İ	C	İ	K
7	D	İ	B	A	Y	S	N	U	K	S
8	U	T	N	R	O	M	A	S	E	A
9	B	M	O	S	K	O		A	P	M
10	H	R	S	A	N	T	İ	A	G	O
11	S	L	L	A	N	B	A	T	O	R
12	A	K	O	L	O	M	B	O	İ	K

— Hasan bugün eve erken dönüyor.

mektup arkadaşı

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi yazın... Bu köşede yayımlayalım.

- **ŞÜKRAN ISPARTALI:** Yaşım 13. Ortaokul öğrencisiyim. Davetiye biriktiririm. Yüzmeyi, volleybolu severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Malkoç Mah. Okullar Cad. No 42 Gönen — BALIKESİR
- **SUAT ÖZDEMİR:** Yaşım 14. Masa tenisi oynamayı, kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Dergi okuru yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Karacaibrahim Mah. Mecidiye Sok. No 42 KIRKLARELİ
- **NURCAN KÜÇÜKÇAKIR:** Yaşım 15. Pul, sigara paketi ve kart biriktiririm. Spor yapmayı ve gezmeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Akarbaşı Mah. Seyitgazi Cad. Özgür Ap. No: 60 3/18 ESKİŞEHİR
- **BURHAN SAĞSEN:** Boş zamanlarımda kitap okur, resim yaparım. Pul biriktiririm. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Hacıhüseyin Mah. Çoban Sok. No: 3 GİRESUN
- **ÖZDEN DEMİRDÖĞEN:** Yaşım 12. Boş zamanlarımda kitap okur, spor yaparım. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Subay Lojmanları Özpınar Ap. 4/17 MANİSA

YANITLAR

- **POZİTİF VE NEGATİF:** 2 - 9, 4 - 11, 6 - 1, 8 - 5, 10 - 3, 12 - 7.
- **ÜÇ GÜZEL:** A—8; B—3; C—5.
- **8 FARK:** (1) Piyanonun arkasındaki ampullerden biri. (2) Gerideki pencerenin içindeki çıta. (3) Piyanonun sağ bacağı. (4) Adamın saçları. (5) Adamın sağ eli. (6) Yerdeki üçlü ayağın yanındaki elmanın sapı. (7) Piyanonun sol alt köşesi (8) Piyanonun solundaki perdenin arkasındaki elma.
- **KARE BULMACA:** Soldan sağa: 1) Erzincan. 2) Ve — Daire. 3) Zambak. 4) Eter. 5) Bern. 6) Sur — Ala. 7) Ela — İki. 8) La — İmkan
  Yukarıdan aşağıya: 1) Evrensel. 2) Re — Ula. 3) Zebra. 4) İdare. 5) Nam — Ra. 6) Cibinlik. 7) Ara — Aka 8) Nekte — İn.
- **BİR ŞEKİL:**

- **COKEY:** Birinci cokeyin gömleğinin sağ kol manşeti, ikinci cokeyin sol çizmesinin mahmuzu, üçüncü cokeyin şapkasındaki şerit, dördüncü cokeyin pantalonunun cebi.
- **KAÇ TANE:** 24 şekil.
- **SÖZCÜK AVCILIĞI:** Ankara (B—4, düz sağa), Atina (G—4, düz aşağı), Tahran (H—3, çapraz aşağı), Roma (D—6 düz sağa), Madrit (B—3, düz aşağı), Bern (C—6, düz sağa), Budapeşte (A—9, düz yukarı), Moskova (B—9, düz sağa): Paris (F—3, çapraz aşağı), Oslo (C—9, düz aşağı), Varşova (E—5, düz yukarı): Şam (D—3, düz sola), Santiago (C—10, düz sağa), Ulan Bator (B—11, düz sağa), Dibay (A—7, düz sağa): Maskat (J—9, düz yukarı), Pekin (1—9, düz yukarı), Kolombo (B—12, düz sağa) Seul (C—2, düz sağa): Dakar (J—1, düz sola), Lima (F—2, düz sağa), Sucre (H—8, düz yukarı), Male (D—1, düz sola.)

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

ANADOLUM

Anadolum, vatanım
Toprağım, benim
Senin, toprağında doğdum
Rüzgârını, ışığınla
Masal dinleyerek uyudum.
Göllerinde gezdim
Denizlerine girdim
Kırlarında oynadım
Köylerini dolaştım
Senin, ılık rüzgârında
büyüdüm.
Tattım bağrını, güneşinin
sıcağı
ANADOLUM!
VATANIM!
TOPRAĞIM!
Okudum okullarında
Ağaç diktim toprağına
Canlansın, yeşersin diye
Köylerinde, tatlı güneşinle
uyandım
Ciğerlerime çektim, temiz
havanı
Koştum
Dağlarında, bayırlarında.
Oynadım!
Çocukluğumu tattım
Balık avladım ırmaklarında.
Çalıştım, çalıştım

Sana lâyık olabilmek için
ANADOLUM!
VATANIM!
TOPRAĞIM!
Melek oldum yuvamda
Rahat oldum burada
Hiç yılmadan çalıştım
Severek okudum
Yardımı görev bildim
Severek yaşadım
ANADOLUM'DA!
VATANIM'DA!
TOPRAĞ'IMDA!

BİLGE GÖKTEPE

BİR BİLMECE

Kolları var.
Bacakları yok.
Karnı yarık.
Eli yok.

Yanıt : Ceket

MURAT FİLAR

SEVMEK

Neyi kimi
Annemi babamı mı
Yoksa öğretmenimi mi
Sevmek seni
Sevmek kardeşliği.

SAMİ KONUK

GÜNEŞ

Evdeydi bir çocuk
Pencereden dışarısını
seyrediyordu

Dışarı çıkamıyordu
Çünkü güneş yoktu
Ama bir gün
Elbette yine
doğacaktı
Buna inanıyordu

Nihayet bir gün
Güneş doğdu
ve
Sevinçle dışarıya fırladı

NURAY AKTAY

ATATÜRK

Yıl 1881, bir kurtarıcı doğuyor
Asker, yüzbaşı, binbaşı derken
Mareşal oluyor
Bir ülkeyi kurtarıyor

Bu kurtarıcı
10 kasım 1938'de ölürken
Dünya ağlıyordu
Anıtkabir'de gömüldü

ALİM TELCİ

BAHÇEMİZ

Mor lale, sümbül
Baharda açacak
Bahçemizde büyüyüp
Etrafa renk saçacak.

Kuşlar sevinçle uçuşuyor
Papatyalar açıyor
Arılar bal topluyor
Ne güzeldir bahçemiz.

Erikler açtı
Bademler, neşe saçtı
Gülün yaprakları taştı
Ne güzeldir bahçemiz.

SELÇUK KORKMAZ

ÖĞRETMENİM

Bize bilgi verdin
Okumayı öğrettin
İlk harfleri sen gösterdin
Canım öğretmenim

Sen çok iyisin
Bilgi hazinesisin
Öğretmenimsin
Canım öğretmenim.

Seni çok seviyorum
Seninle kıvanç duyuyorum
Senin adını işitiyorum
Canım öğretmenim

DİNÇAY GÜLFİDAN

Özlem Tuncer

HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ

(22)

GORİL

Goril, insansımaymunların en büyüğüdür. Boyu 1,80 metreye dek yaklaşır. Afrika'nın tropikal bölümünün ormanlık bölgelerinde yaşar. Az castlanan bir hayvandır. Ürkek bir yapıya sahiptir. Geceleri uyuyarak, gündüzleri beslenerek yaşantılarını sürdürürler. Geceleri uyumak için ağaç dallarını seçerler.

Gorillerin en yakındaşı şempanzelerdir. Gorilin iri yapısına karşın şempanzenin çok kısa bir kuyruğu, elleri ve ayaklarında parmakları vardır. Kolları çok uzundur. Genellikle el ve ayaklarını kullanarak koşar.

Goriller meyve, su bitkileri ve yaprak yiyerek gıda gereksinmelerini karşılarlar. Erkek gorilin önderliğinde süreler biçiminde görünürler.

TEMEL REİS

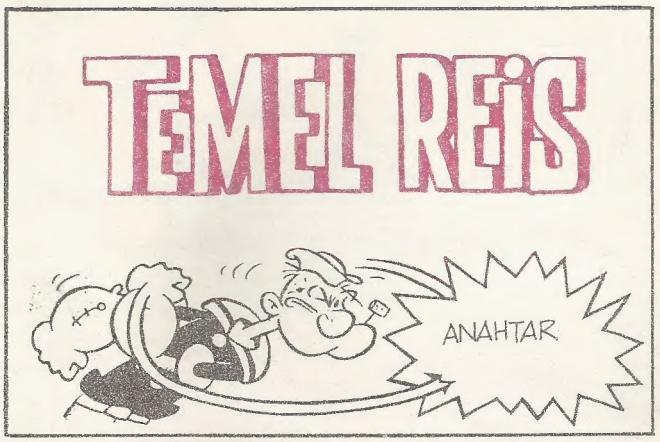

© King Features Syndicate, Inc., 1972. World rights reserve

ÇOCUKLAR!
FİLM BAŞLIYOR...

Pamukbank'ın sizler için düzenlediği
büyük sinema şöleni:
Rengârenk çizgi filmler, müzikaller, belgeseller.
Tam 1,5 saatlik gösteri... Bedava.
Her hafta Pamukbank Çocuk Sinemasında.

Davetiyelerinizi aşağıdaki
Pamukbank Şubelerinden alabilirsiniz.

Gösterilerimiz, 21 Ocak'tan başlayarak
her pazar günü saat 10-12 arasında
Beyoğlu'nda Dünya,
Kadıköy'de Süreyya sinemalarında.

PAMUKBANK
iyi bankadır

Pamukbank : Aksaray, Bakırköy, Beyoğlu, Fatih, Galatasaray, Gaziosmanpaşa, Kadıköy, Karaköy, Levent, Nişantaşı, Sultanhamam, Şişli, Üsküdar, Zeytinburnu